

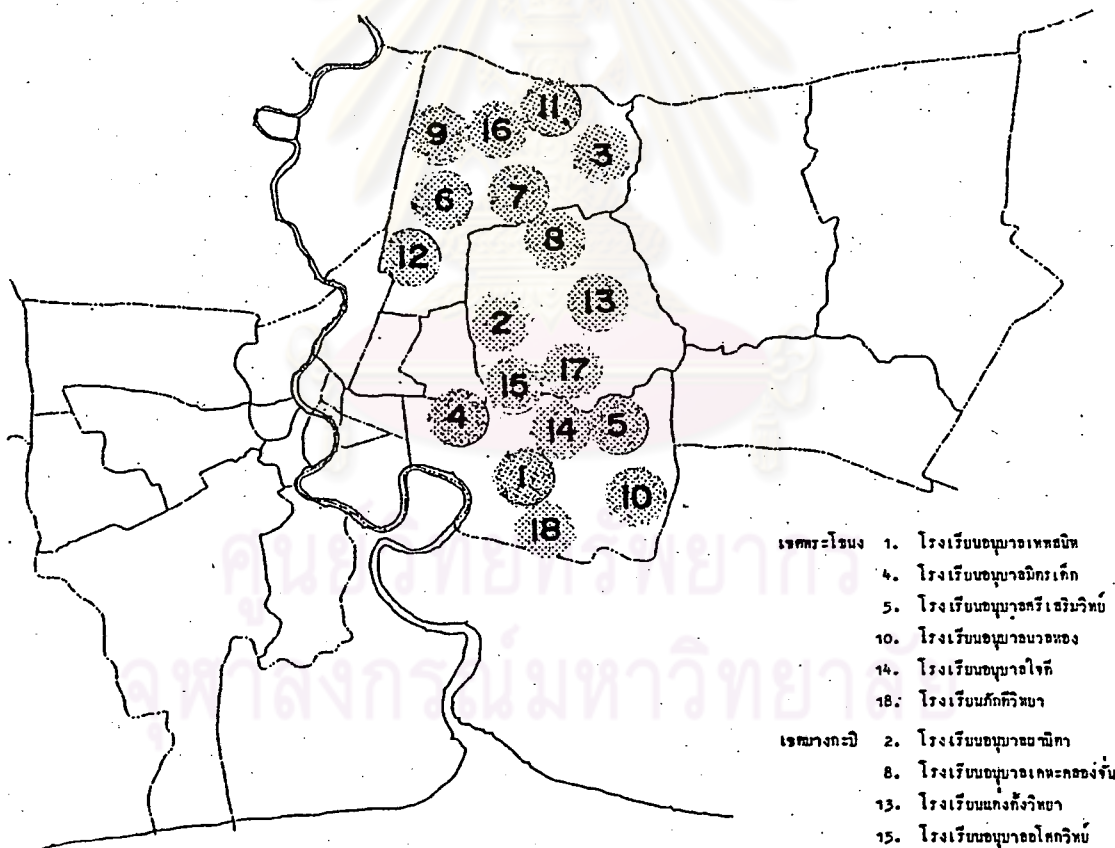
บทที่ 3

สภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียนอนุบาล

สภาพทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลโดยสังเขป

โรงเรียนอนุบาลทั้ง 18 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ย่านพักอาศัยของ 3 เขต ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เขตพระโขนง บางเขน บางกะปิ ซึ่งสังกัดในกรมการศึกษาเอกชน ของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ 3.1 แสดงผังที่ตั้งโรงเรียนอนุบาล

เขตพระโขนง	1. โรงเรียนอนุบาลเทพสถิต
	4. โรงเรียนอนุบาลอิทธิกรเด็ก
	5. โรงเรียนอนุบาลศรีเสนาวิทย์
	10. โรงเรียนอนุบาลนาทอง
	14. โรงเรียนอนุบาลใจดี
	18. โรงเรียนกัทฑิวิทยา
เขตบางกะปิ	2. โรงเรียนอนุบาลฉัตรนิศา
	8. โรงเรียนอนุบาลเคหะคลองจั่น
	13. โรงเรียนคณกัฏวิทยา
	15. โรงเรียนอนุบาลโสภวิทย์
	17. โรงเรียนอนุบาลอิทธิทอง
เขตบางเขน	3. โรงเรียนอนุบาลอภิศรธรรมา
	6. โรงเรียนอนุบาลเริ่มทอง
	7. โรงเรียนอนุบาลธนาพันธ์
	9. โรงเรียนปทุมณีเวกณ์
	11. โรงเรียนอนุบาลเทพบุปผินทร์
	12. โรงเรียนอนุบาลอาศิม่างเรน
	16. โรงเรียนอนุบาลอิทธิกรเจดิม

ลักษณะทางกายภาพโรงเรียนอนุบาลจากการสำรวจ 18 โรงเรียน สามารถแสดง สภาพที่ตั้ง, ลักษณะอาคาร และการจัดห้องเรียน ดังตารางต่อไปนี้

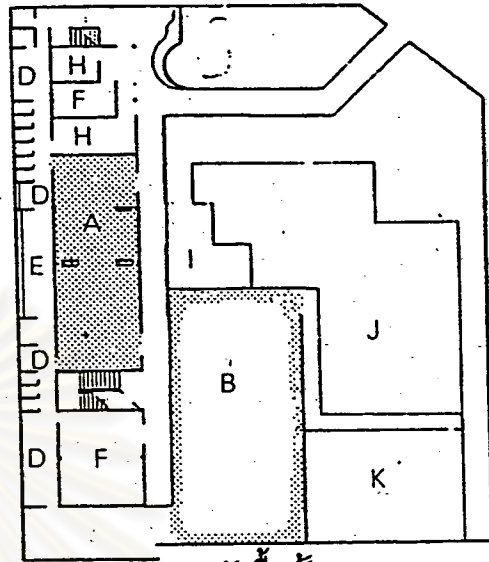
ตาราง 3.1 แสดงลักษณะทางกายภาพโรงเรียนอนุบาลแต่ละโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	ลักษณะทางกายภาพอาคาร					
	สภาพที่ตั้ง	ความสูงอาคาร	การจัดกลุ่มอาคาร	ขนาดห้องเรียน	การนอน	การขยายตัวแปลง
1. อ. เทพสนิท	ติดขอบ	2	แถว	6 x 8	แยก	ได้
2. อ. ฉานิตา	ติดขอบ	1	แถว	6 x 8	นอนบางส่วน	ไม่ได้
3. อ. ครุฑพรรษา	ติดขอบ	1	กลุ่ม	5 x 7	แยก	ไม่ได้
4. อ. มิตรเด็ก	ติดขอบ	1	กลุ่ม	5x7, 6x6	แยก	ได้
5. อ. ศรีเสริมวิทย์	ติดขอบ	1	แถว	7 x 9	นอน	ได้
6. อ. เข็มทอง	ติดขอบ	2	แถว	5 x 7	แยก	ไม่ได้
7. อ. ชนานันท์	ติดถนน	2	กลุ่ม	6 x 6	แยก	ได้
8. อ. เคะคลองจัน	ติดขอบ	1	วงล้อม	7 x 9	นอน	ไม่ได้
9. รร. ประมุณีเวศน์	ติดขอบ	1	วงล้อม	6 x 8	นอนบางส่วน	ไม่ได้
10. อ. นวลทอง	ติดขอบ	2	กลุ่ม	5 x 7	แยก	ไม่ได้
11. อ. เทพอุปถัมภ์	ติดขอบ	2	กลุ่ม	5 x 7	แยก	ได้
12. อ. วาฬบางเขน	ติดขอบ	1	แถว	5 x 7	แยก	ไม่ได้
13. รร. แทงตั้งวิทยา	ติดขอบ	1	แถว	7 x 9	แยก	ไม่ได้
14. อ. ใจดี	ติดขอบ	2	แถว	7 x 9	แยก	ไม่ได้
15. อ. โอศกวิทย์	ติดถนน	1	แถว	5 x 7	แยก	ไม่ได้
16. อ. ฉัตรเฉลิม	ติดขอบ	1	แถว	6 x 8	แยก	ไม่ได้
17. อ. สีพื้นอง	ติดขอบ	2	กลุ่ม	5x7, 6x6	แยก	ได้
18. รร. ภัคดีวิทยา	ติดขอบ	1	แถว	6 x 8	ไม่มี	ไม่ได้

1. โรงเรียนอนุบาลเทพสนิท

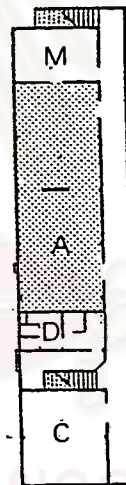
สถานที่ตั้ง ถนนเอกมัย เขตพระโขนง
ห่างถนนใหญ่ ~ 300 เมตร

พื้นที่โครงการ	200	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	495	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	272	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	180	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	6x8	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน (เปิดโล่ง)		ห้อง
จำนวนนักเรียน	38	คน
จำนวนครูผู้สอน	7	คน

ผังพื้นที่ 1

มาตราส่วน 1:500

ผังพื้นที่ 2

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

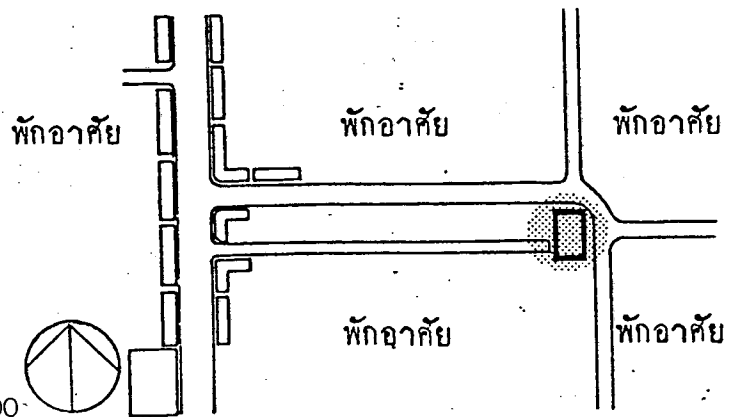
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแต่งตัว

ส่วนบริหาร

- F ห้องทักท้วง
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, ทักท้วง

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องซักผ้าโรง
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เอนกประสงค์
- O รั้วสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

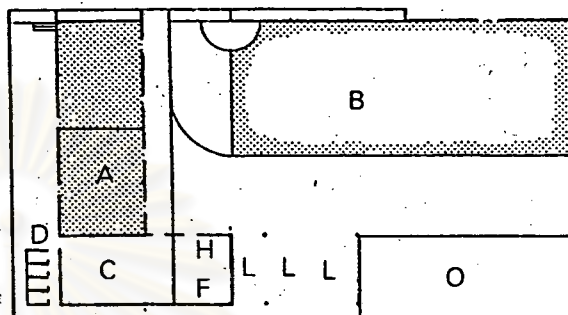
มาตราส่วน 1:7500

2. โรงเรียนอนุบาลนานาชาติ

สถานที่ตั้ง ถนนนวลศรี (ซอย 2)
 แขวงวังทองหลาง
 เขตบางกะปิ
 ห่างถนนใหญ่ 450 เมตร

พื้นที่โครงการ	220 ตร.วา
พื้นที่อาคาร ชั้นที่ 1	260 ตร.ม.
พื้นที่อาคาร ชั้นที่ 2	- ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	290 ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	6x8 ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	2 ห้อง
จำนวนนักเรียน	46 คน
จำนวนครูผู้สอน	4 คน

ผังพื้นที่ 1
 มาตรฐาน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

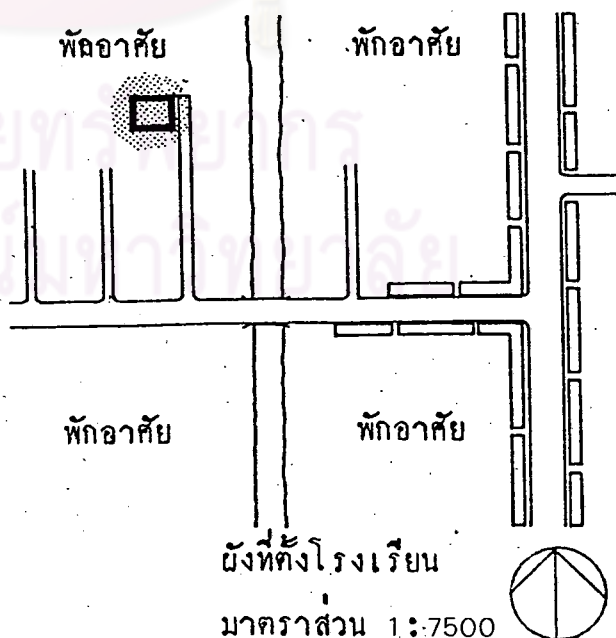
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องบ่อน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแคงกวี

ส่วนบริหาร

- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรงเรียน
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เข็มทิศ
- O รั้วสวน

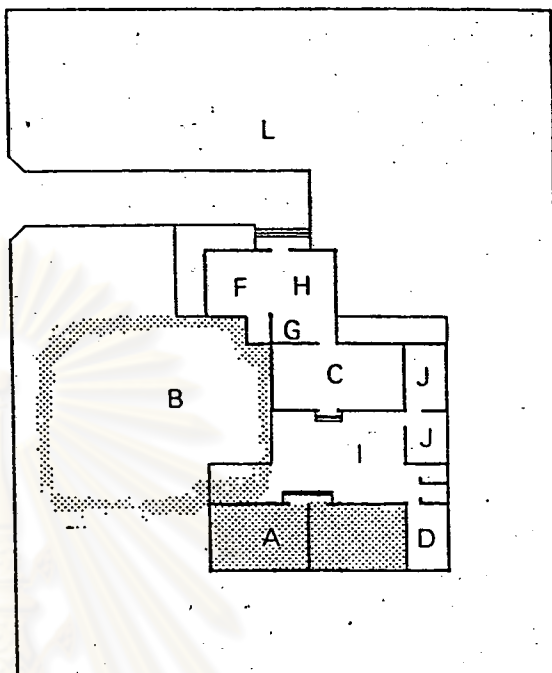

ผังที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรฐาน 1:7500

3. โรงเรียนอนุบาลกรุงเทพมหานคร

สถานที่ตั้ง ถนนสุขาภิบาล 2 หมู่ที่ 4
 แขวงบางกะปิ
 ทางถนนใหญ่ ~ 450 เมตร

พื้นที่โครงการ	490 ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	320 ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	- ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	322 ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7 ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	2 ห้อง
จำนวนนักเรียน	53 คน
จำนวนครูผู้สอน	2 คน

ผังพื้นที่ 1.

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

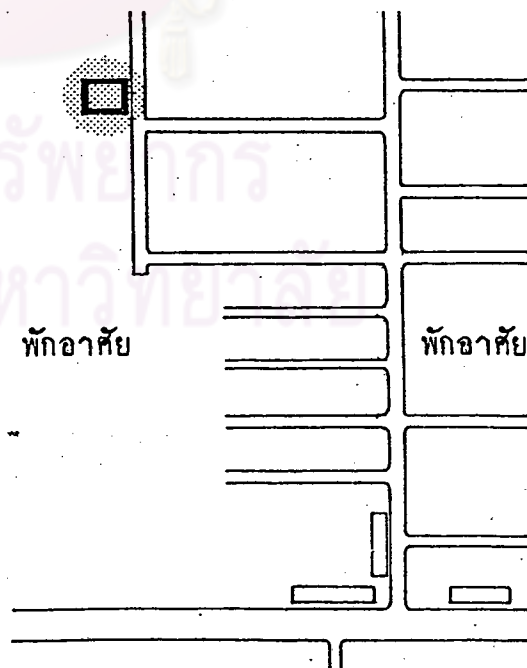
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนูน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแต่งตัว

ส่วนบริหาร

- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรงเรียน
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เอนกประสงค์
- O รั้วสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

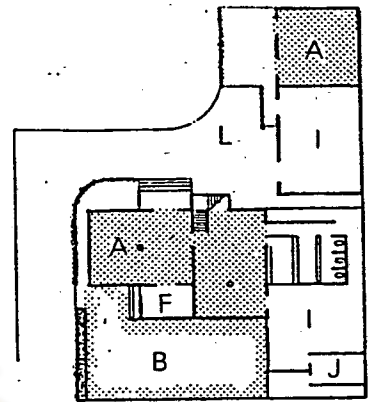
มาตราส่วน 1:7500

4. โรงเรียนอนุบาลมิตรเก็ก

สถานที่ตั้ง ถนนสุขุมวิท 39 แขวง คลองตัน
 เขต พระโขนง
 ห่างถนนใหญ่ ~ 600 เมตร

พื้นที่โครงการ	190	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	300	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	60	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	30	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7, 6x6	ห้อง
จำนวนห้องเรียน	3	ห้อง
จำนวนนักเรียน	49	คน
จำนวนครูผู้สอน	5	คน

ผังพื้นที่ 1

ผังพื้นที่ 2

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

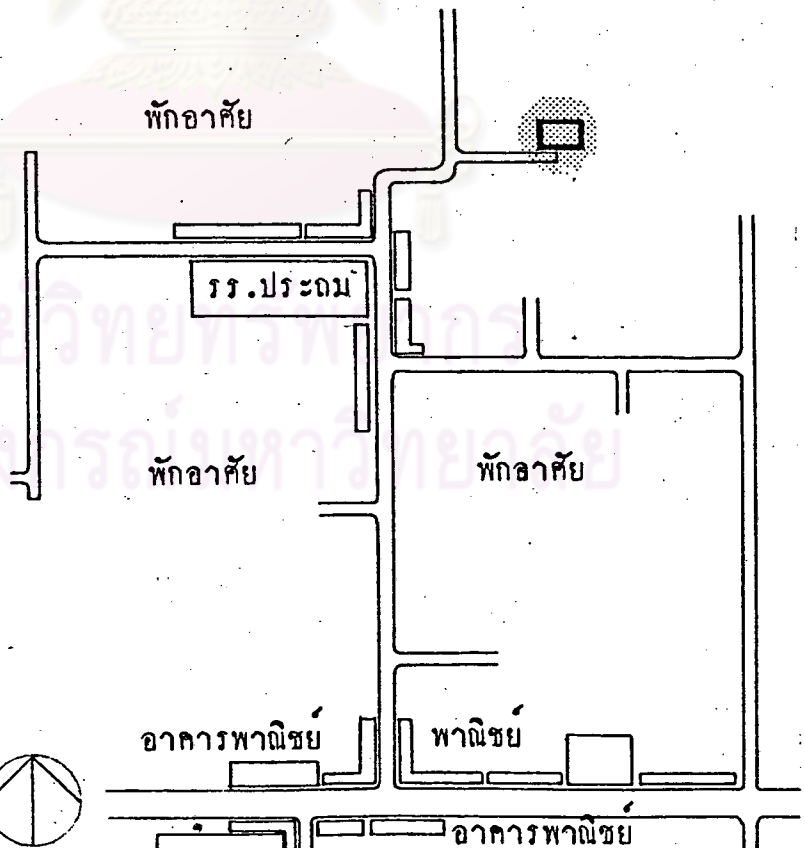
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องบุอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแคงคิว

ส่วนบริหาร

- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก; พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักภารโรง
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เอนกประสงค์
- O รั้วสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

มาตราส่วน 1:7500

5. โรงเรียนอนุบาลศรีเสริมวิทย

สถานที่ตั้ง ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง

พระโขนง
ห่างถนน
ใหญ่ ~
80 ม.

พื้นที่โครงการ

420 ตร.วา

พื้นที่อาคารชั้น 1

770 ตร.ม.

พื้นที่อาคารชั้น 2

— ตร.ม.

พื้นที่สนามเด็กเล่น

540 ตร.ม.

ขนาดห้องเรียน

7x9 ห้อง

จำนวนห้องเรียน

4 ห้อง

จำนวนนักเรียน

122 คน

จำนวนครูผู้สอน

8 คน

ผังพื้นที่ชั้น 1

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

A ห้องเรียน

B สนามเด็กเล่น

C ห้องนอน

D ห้องน้ำ

E ห้องแกงครัว

ส่วนบริหาร

F ห้องพักครู

G ห้องพยาบาล

H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

I ห้องอาหาร

J ห้องครัว

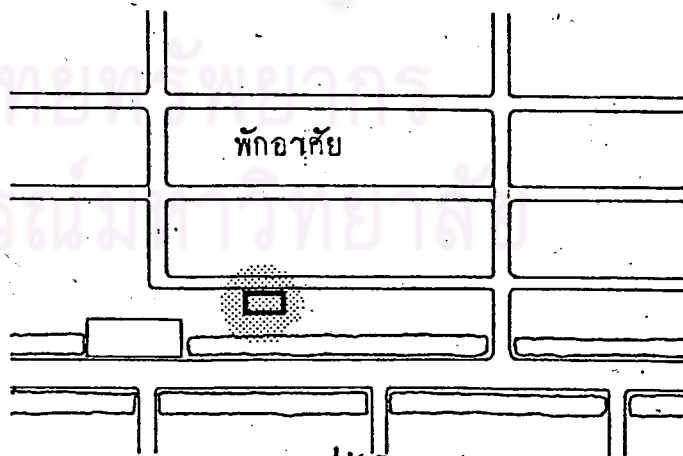
K ห้องพักภารโรง

L ที่จอดรถ

M ห้องเก็บของ

N เชนกประสงค์

O วัชสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

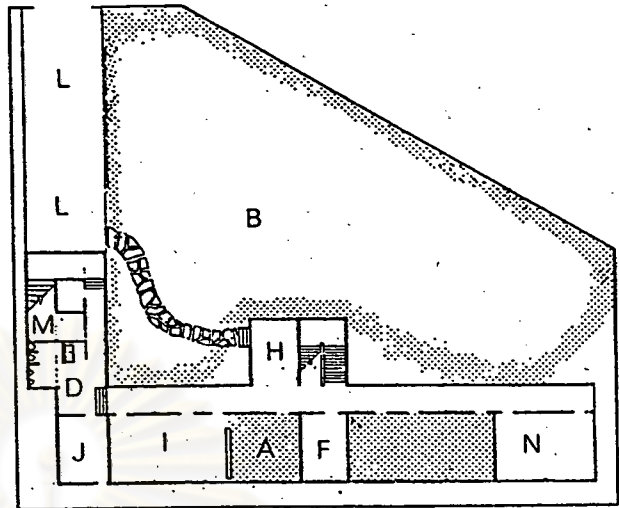
มาตราส่วน 1:7500

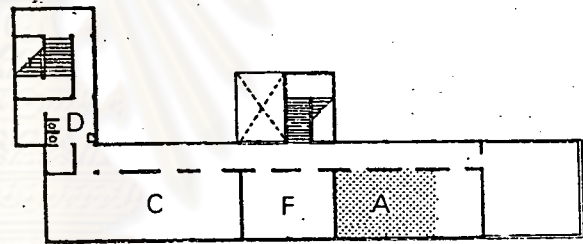
6. โรงเรียนอนุบาลเข้มทอง

สถานที่ตั้ง ถนนประชาชื่น
 แขวงทุ่งสองห้อง
 เขตบางเขน
 ทางถนนใหญ่ ~ 250 ม.

พื้นที่โครงการ	330	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	360	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	300	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	630	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	4	ห้อง
จำนวนนักเรียน	95	คน
จำนวนครูผู้สอน	4	คน

ผังพื้นที่ 1.
 มาตรฐาน 1:500

ผังพื้นที่ 2.
 มาตรฐาน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

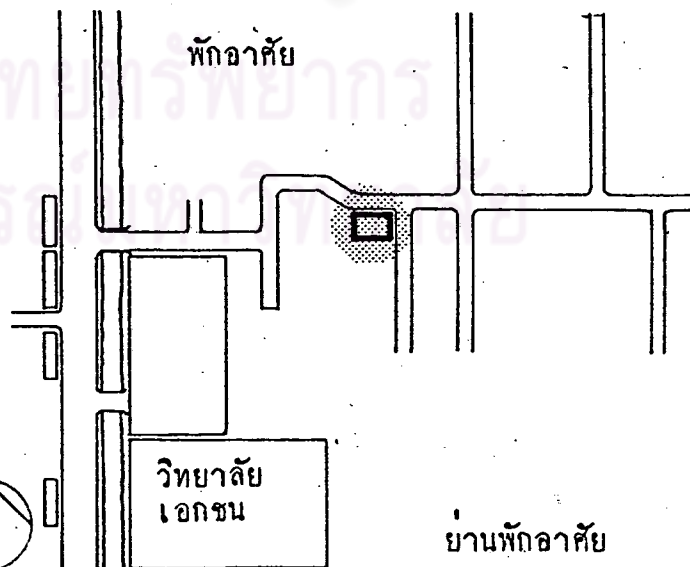
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องบุอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแคงตัว

ส่วนบริหาร

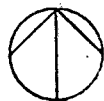
- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรง
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เชนกประสงค์
- O วิกสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรฐาน 1:7500

7. โรงเรียนอนุบาลชนานันท์

สถานที่ตั้ง ถนนงามวงศ์วาน
 แขวงบางเขน
 เขตบางเขน
 ทางถนนใหญ่
 ~ 50 เมตร

พื้นที่โครงการ 350 ตร.วา

พื้นที่อาคารชั้น 1 632 ตร.ม.

พื้นที่อาคารชั้น 2 288 ตร.ม.

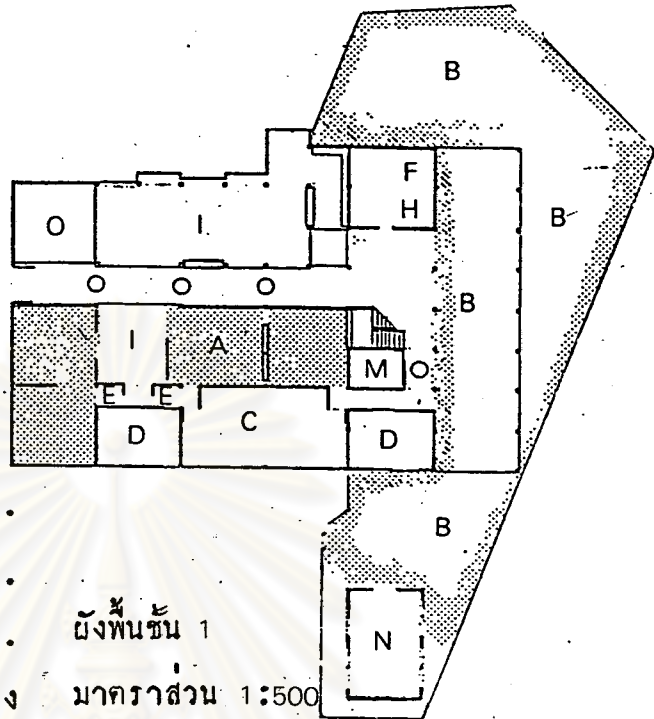
พื้นที่สนามเด็กเล่น 460 ตร.ม.

ขนาดห้องเรียน 6x6 ตร.ม.

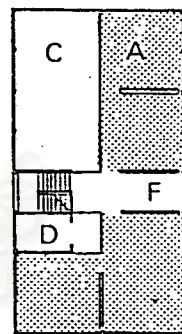
จำนวนห้องเรียน 8 ห้อง

จำนวนนักเรียน 304 คน

จำนวนครูผู้สอน 9 คน

ผังพื้นที่ชั้น 1
 มาตรการส่วน 1:500

ผังพื้นที่ชั้น 2
 มาตรการส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแคงทิว

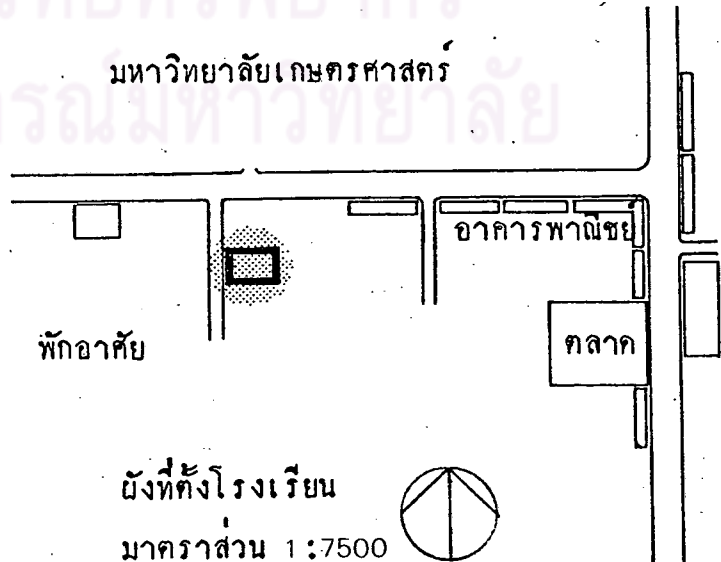
ส่วนบริหาร

- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, หักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพัสดุ
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เชนกประสงค์
- O อีควิน

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
 ภาลลงกรรมมหาวิทยาลัย

ที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรการส่วน 1:7500

8. โรงเรียนอนุบาลเคหะคลองจั่น

สถานที่ตั้ง บริเวณชุมชนคลองจั่น

เขต
บางกะปิ
ห่างถนน
ใหญ่ ~
400 ม.

พื้นที่โครงการ

500 ตร.วา

พื้นที่อาคารชั้น 1

770 ตร.ม.

พื้นที่สนามเด็กเล่น

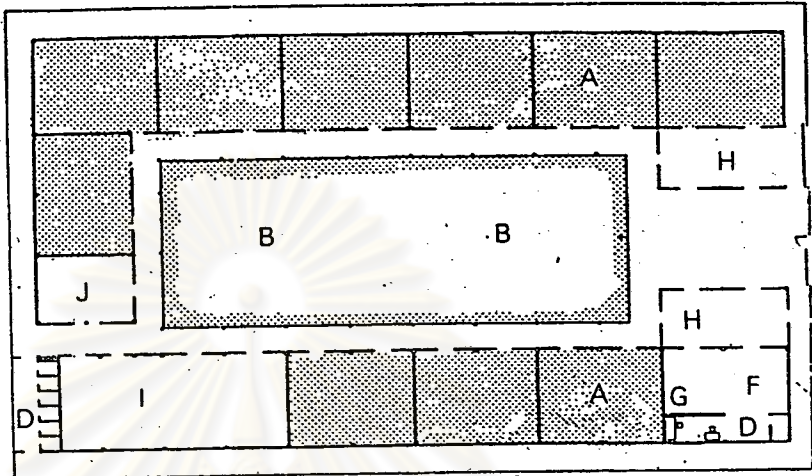
396 ตร.ม.

ขนาดห้องเรียน 7x9 ตร.ม.

จำนวนห้องเรียน 10 ห้อง

จำนวนนักเรียน 346 คน

จำนวนครูผู้สอน 21 คน

ผังพื้นที่ 1

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

A ห้องเรียน

B สนามเด็กเล่น

C ห้องนอน

D ห้องน้ำ

E ห้องنگิ้ว

ส่วนบริหาร

F ห้องพัสดุ

G ห้องพยาบาล

H ห้องรับแขก, พัสดุ

ส่วนบริการ

I ห้องอาหาร

J ห้องครัว

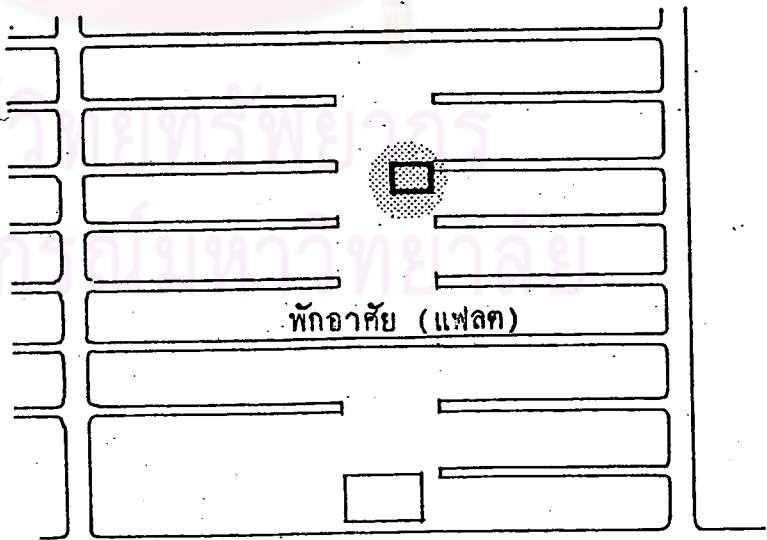
K ห้องซักล้าง

L ที่จอดรถ

M ห้องเก็บของ

N เข็มทิศ

O ที่สวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

มาตราส่วน 1:7500

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

9. โรงเรียนปทุมนิเวศน์

สถานที่ตั้ง เทศบาลนิมิต
ใต้ บางเขน
ทางถนนใหญ่
~ 500 เมตร

พื้นที่โครงการ
1400 ตร.วา

พื้นที่อาคารชั้น 1
635 ตร.ม.

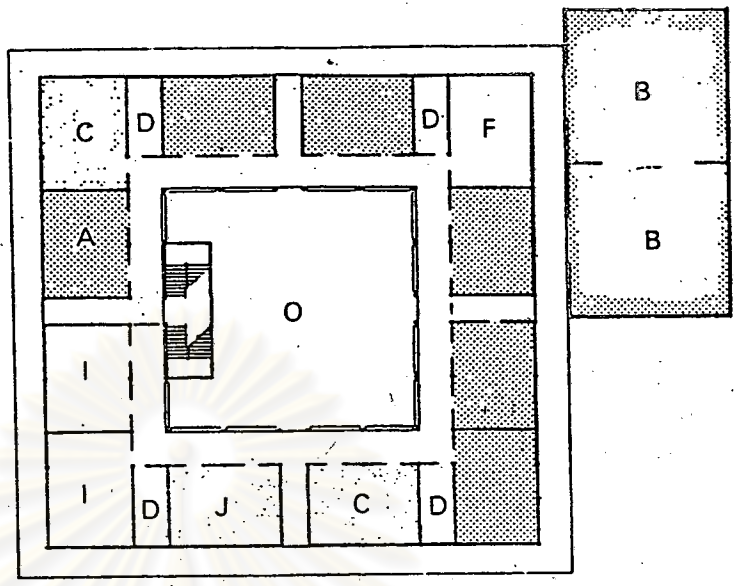
พื้นที่สนามเด็กเล่น
238 ตร.ม.

ขนาดห้องเรียน 6x8 ตร.ม.

จำนวนห้องเรียน 6 ห้อง

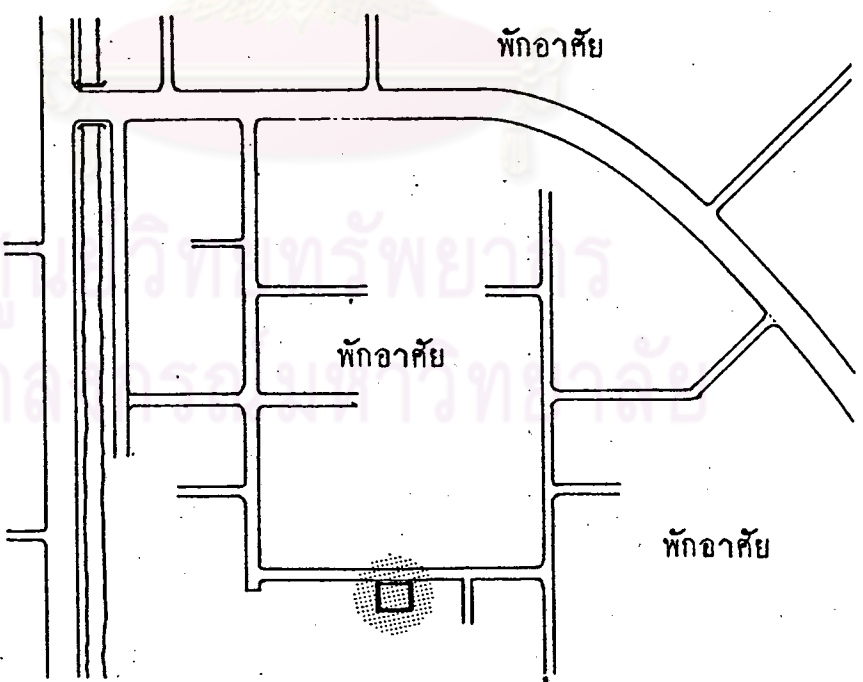
จำนวนนักเรียน 194 คน

จำนวนครูผู้สอน 7 คน

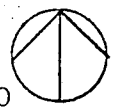

ผังพื้นที่ชั้น 1
มาตราส่วน 1:500

- สัญลักษณ์
- ส่วนการศึกษา
  - A ห้องเรียน
  - B สนามเด็กเล่น
  - C ห้องบุขน
  - D ห้องน้ำ
  - E ห้องแคงคิว
  - ส่วนบริหาร
  - F ห้องพักครู
  - G ห้องพยาบาล
  - H ห้องรับแขก, พักคอย
  - ส่วนบริการ
  - I ห้องอาหาร
  - J ห้องครัว
  - K ห้องพักรอโรง
  - L ที่จอดรถ
  - M ห้องเก็บของ
  - N เอนกประสงค์
  - O รั้วสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน
มาตราส่วน 1:7500

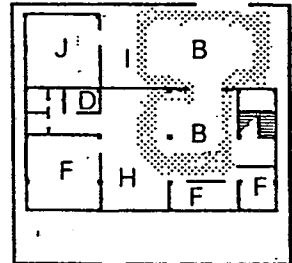
10. โรงเรียนอนุบาลวาลทอง

สถานที่ตั้ง ถนนสายบางนา-ตราด แขวงบางนา

เขตพระโขนง

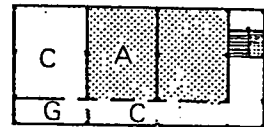
ห่างถนนใหญ่ ~ 120 เมตร

พื้นที่โครงการ	100	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	1.85	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	70	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	120	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	2	ห้อง
จำนวนนักเรียน	50	คน
จำนวนครูผู้สอน	4	คน

ผังพื้นที่ชั้น 1

มาตราส่วน 1:500

ผังพื้นที่ชั้น 2

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแต่งตัว

ส่วนบริหาร

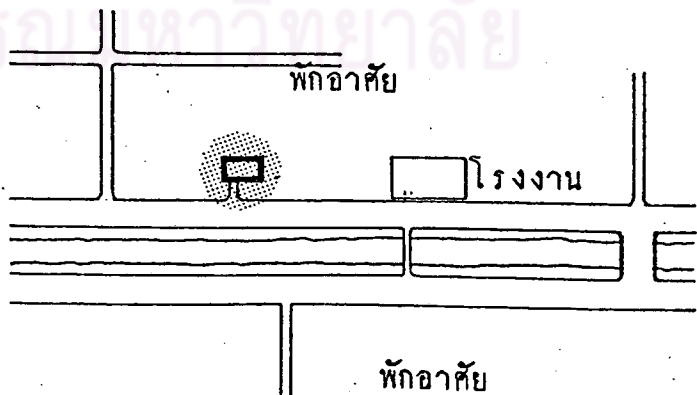
- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักภารโรง
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เอนกประสงค์
- O รั้วสวน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

มาตราส่วน 1:7500

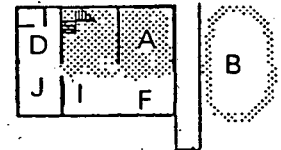

11. โรงเรียนเทพอุปถัมภ์

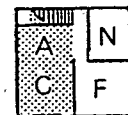
สถานที่ตั้ง ในตลาดเพิ่มสิน แขวงคลองถนน
เขตบางเขน
ทางถนนใหญ่ ~ 400 เมตร

พื้นที่โครงการ	40	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	140	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	65	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	44	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	2	ห้อง
จำนวนนักเรียน	3	คน
จำนวนครูผู้สอน	2	คน

ผังพื้นที่ชั้น 1

มาตราส่วน 1:500

ผังพื้นที่ชั้น 2

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องบุธ
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแต่งตัว

ส่วนบริหาร

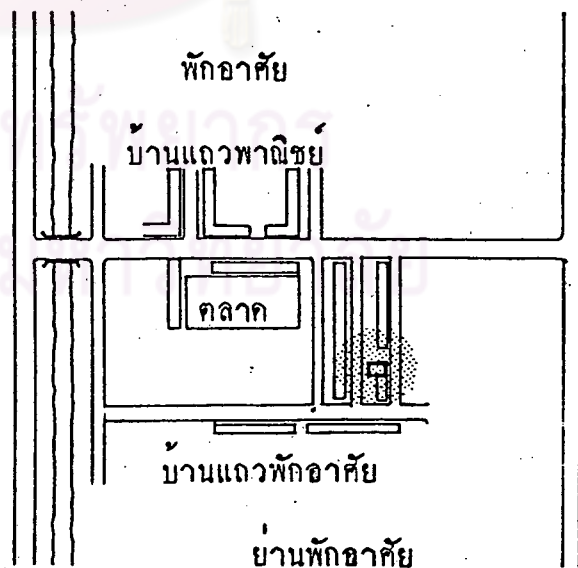
- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรงเรียน
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เรนทประสงค
- O ทัศน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

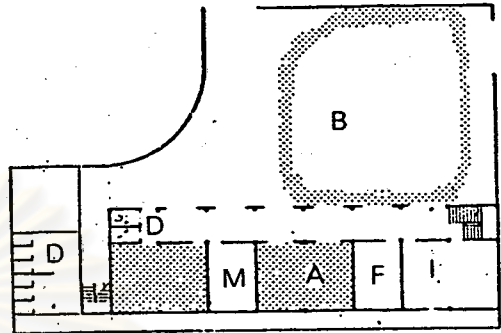
มาตราส่วน 1:7500

12. โรงเรียนอนุบาลวาปีบางเวณ

สถานที่ตั้ง ถนนกรุงเทพ-สระบุรี
 แขวงลาดยาว เขตบางเขน
 ห่างถนนใหญ่ ~ 150 เมตร

พื้นที่โครงการ	168	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	285	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	-	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	260	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	2	ห้อง
จำนวนนักเรียน	20	คน
จำนวนครูผู้สอน	2	คน

ผังพื้นที่ 1
 มาตรฐาน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแต่งตัว

ส่วนบริหาร

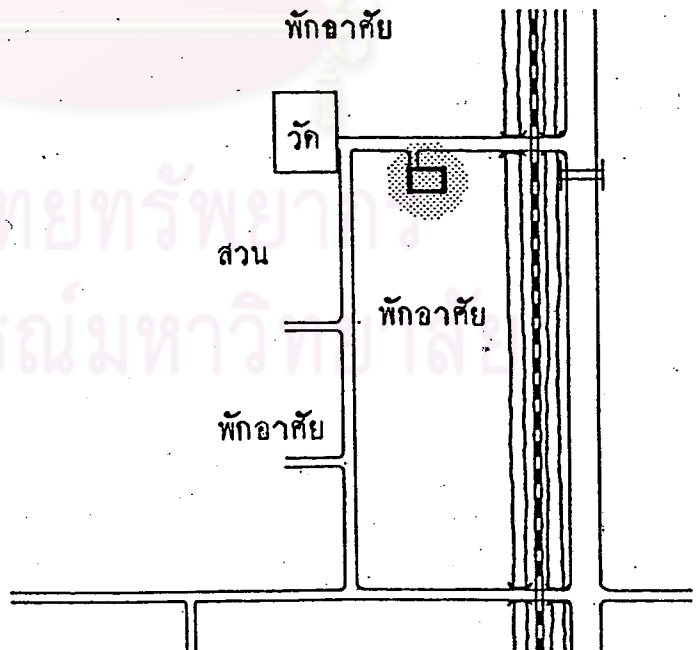
- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรงเรียน
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เอนกประสงค์
- O วัคส์วน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

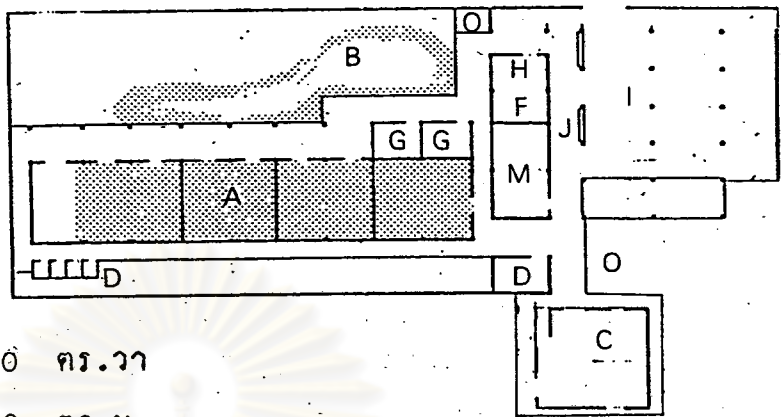
มาตรฐาน 1:7500

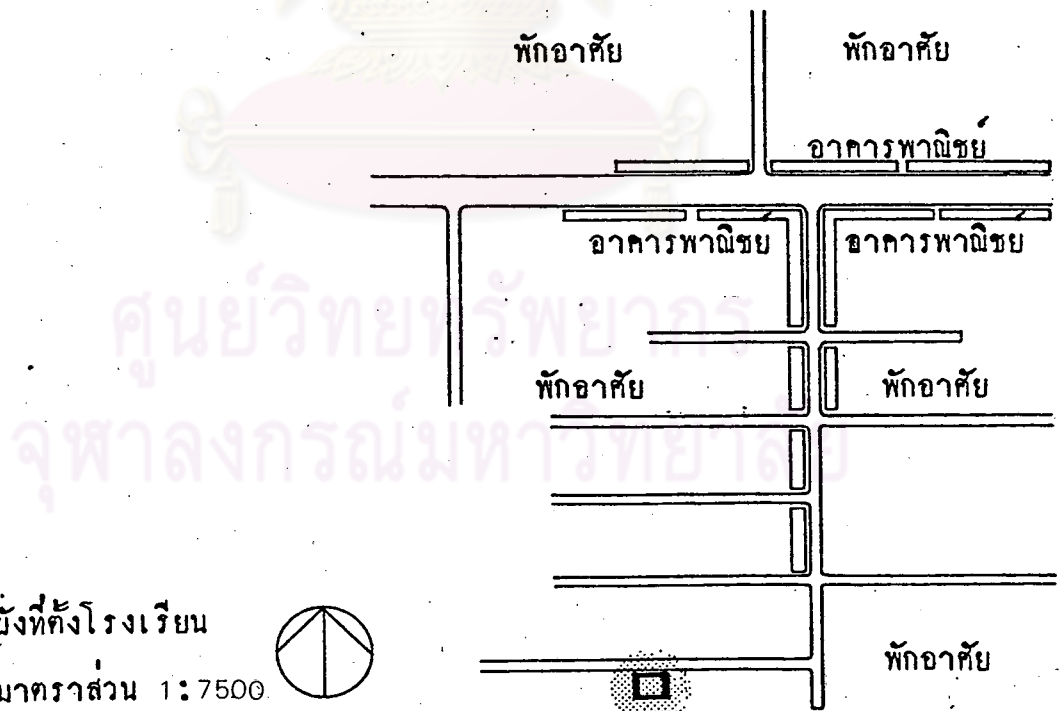
13. โรงเรียนแก่งตั้งวิทยา

สถานที่ตั้ง ซอยเกตุ
 นุติ ถนน
 ลากพร้าว
 บางกะปิ
 ห่างถนน
 ใหญ่ ~
 500 ม.

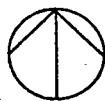

พื้นที่โครงการ	260	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	600	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	240	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	4	ห้อง
จำนวนนักเรียน	45	คน
จำนวนครูผู้สอน	4	คน

ผังพื้นที่ 1
 มาตรการส่วน 1:500

ที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรการส่วน 1:7500

14. โรงเรียนอนุบาลจ๊ก

สถานที่ตั้ง ขอยมีสุวรรณ
 สุขุมวิท 71
 แขวงพระโขนง
 ทุ่งถนนใหญ่
 ~ 600 ม.

พื้นที่โครงการ 600 ไร่

พื้นที่อาคารชั้น 1 685 ม².

พื้นที่อาคารชั้น 2 385 ม².

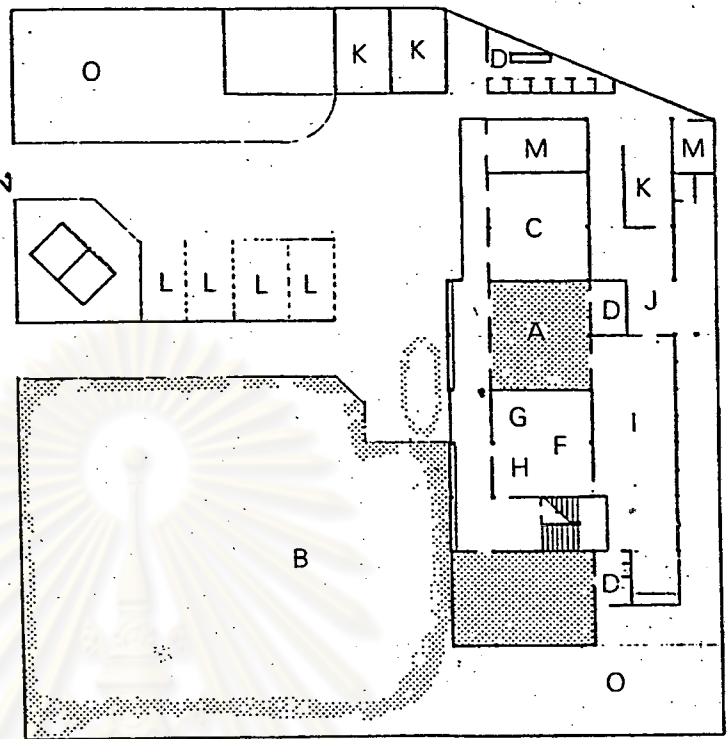
พื้นที่สนามเด็กเล่น 651 ม².

ขนาดห้องเรียน 7x9 ม².

จำนวนห้องเรียน 4 ห้อง

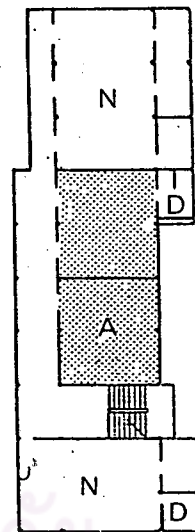
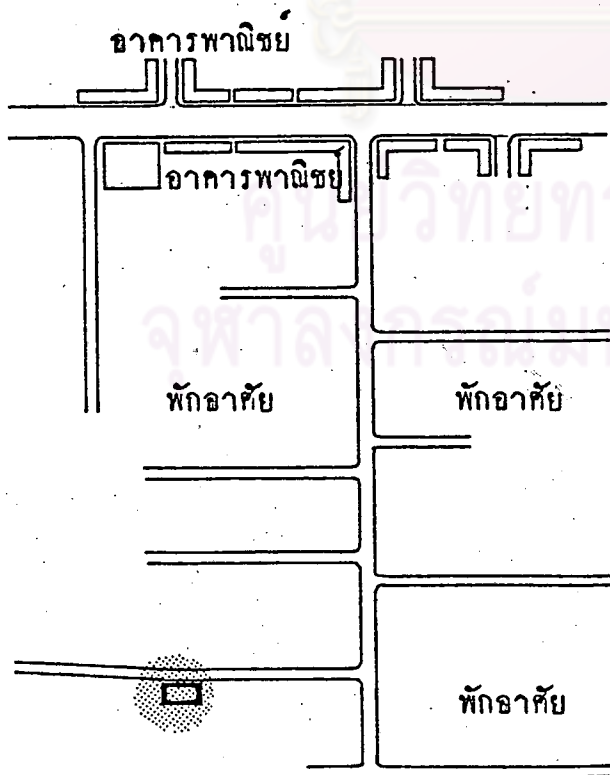
จำนวนนักเรียน 97 คน

จำนวนครูผู้สอน 9 คน

ผังพื้นที่ 1

มาตราส่วน 1 : 500

ผังพื้นที่ 2

มาตราส่วน 1 : 500

ผังที่ตั้งโรงเรียน

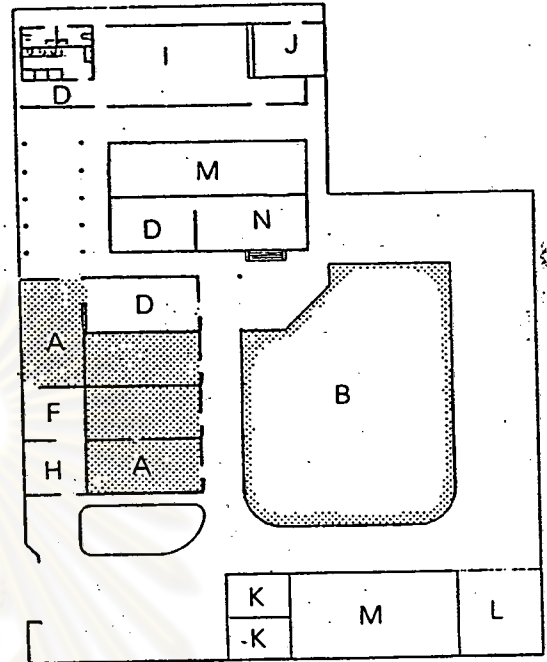
มาตราส่วน 1 : 7500

15. โรงเรียนอัสสัมชัญ

สถานที่ตั้ง สุขุมวิท๒๑ เขตพระโขนง
 ทางถนนใหญ่ 3 เมตร

พื้นที่โครงการ	340	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	540	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	270	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	5	ห้อง
จำนวนนักเรียน	111	คน
จำนวนครูผู้สอน	5	คน

ผังพื้นที่ชั้น 1
 มาตรการส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

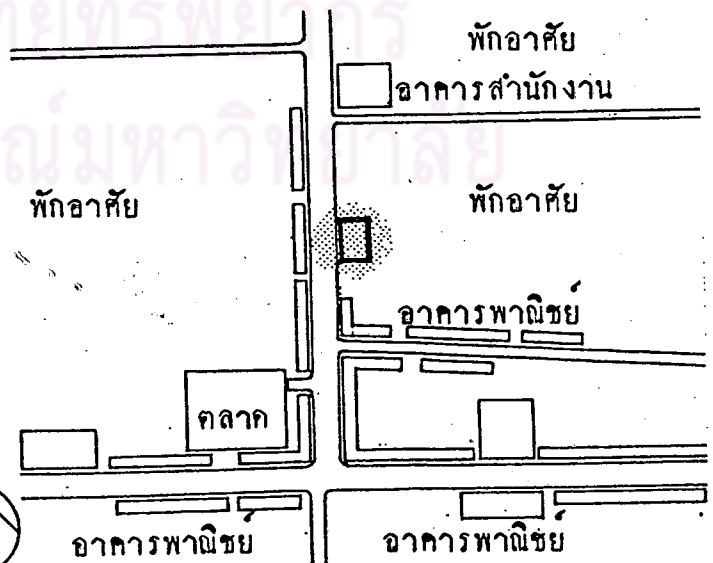
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนูน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแกงครัว

ส่วนบริหาร

- F ห้องพักครู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, พักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักรอโรง
- L หักรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เชนกประสงค์
- O ทัศน

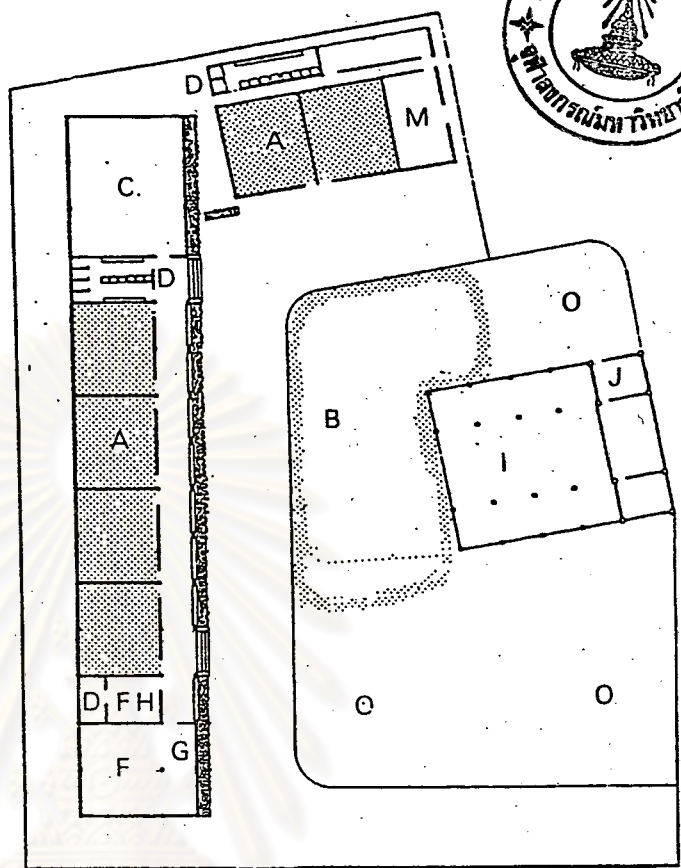

ผังที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรการส่วน 1:7500

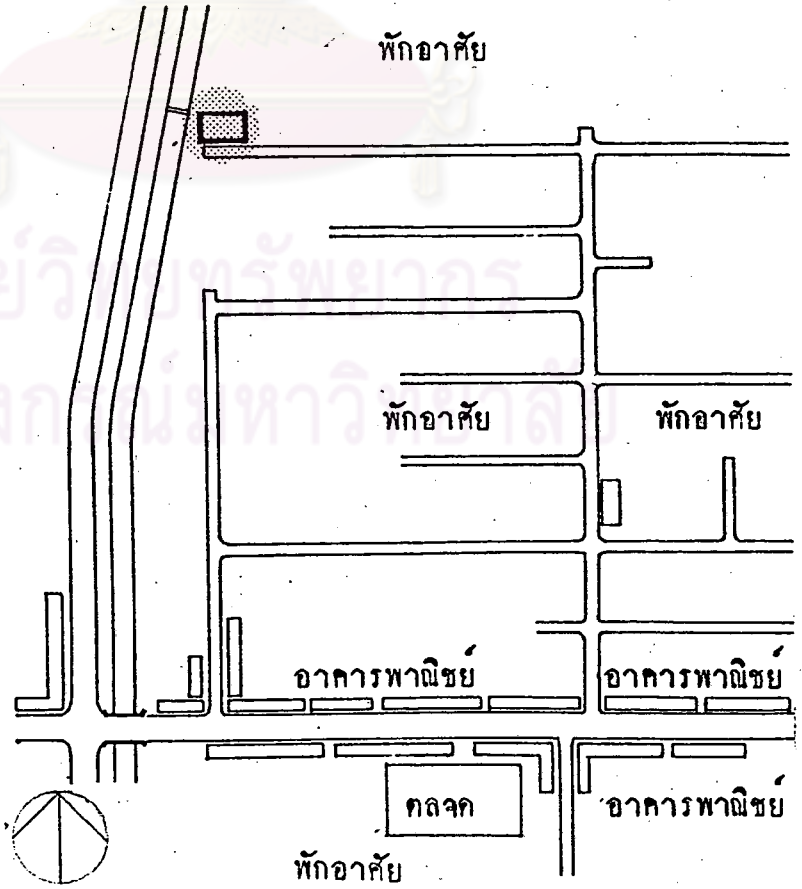
16. โรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิม
 สถานที่ตั้ง ถนนงามวงศ์วาน
 เขตบางเขน
 ห่างถนนใหญ่ ~
 600 เมตร

- พื้นที่โครงการ 1050 ไร่²
- พื้นที่อาคารชั้น 1 750 ม.²
- พื้นที่สนามเด็กเล่น 1623 ม.²
- ขนาดห้องเรียน 6x6 ม.²
- จำนวนห้องเรียน 6 ห้อง
- จำนวนนักเรียน 180 คน
- จำนวนครูผู้สอน 120 คน

ผังพื้นที่ 1
 มาตรการส่วน 1 : 500

- สัญลักษณ์
- ส่วนการศึกษา
- A ห้องเรียน
  - B สนามเด็กเล่น
  - C ห้องบ่อน
  - D ห้องน้ำ
  - E ห้องแต่งตัว
- ส่วนบริหาร
- F ห้องทักท้วง
  - G ห้องพยาบาล
  - H ห้องรับแขก, ทักท้วง
- ส่วนบริการ
- I ห้องอาหาร
  - J ห้องครัว
  - K ห้องทักการโรง
  - L ที่จอดรถ
  - M ห้องเก็บของ
  - N เอนกประสงค์
  - O อกัสน

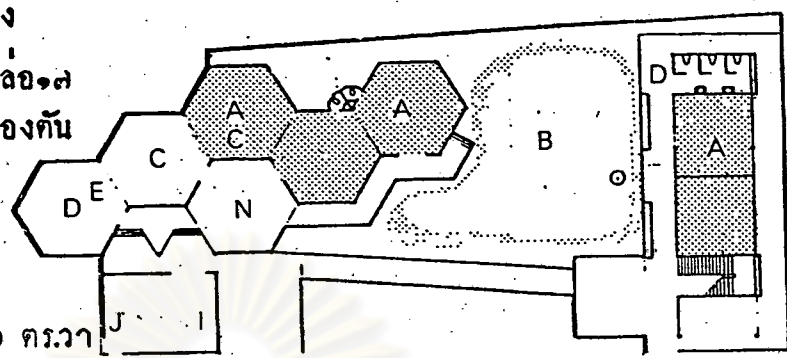

ผังที่ตั้งโรงเรียน
 มาตรการส่วน 1 : 7500

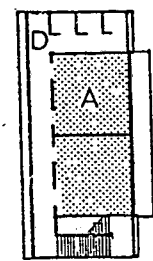
17. โรงเรียนอนุบาลสีทันดร

สถานที่ตั้ง ขอยทองหล่ง๑๗
 แขวง คลองตัน
 ทางถนน
 ใหญ่ 250
 เมตร

พื้นที่โครงการ	290	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	450	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	-	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	240	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	5x7 , 6x6	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	7	ห้อง
จำนวนนักเรียน	154	คน
จำนวนครูผู้สอน	8	คน

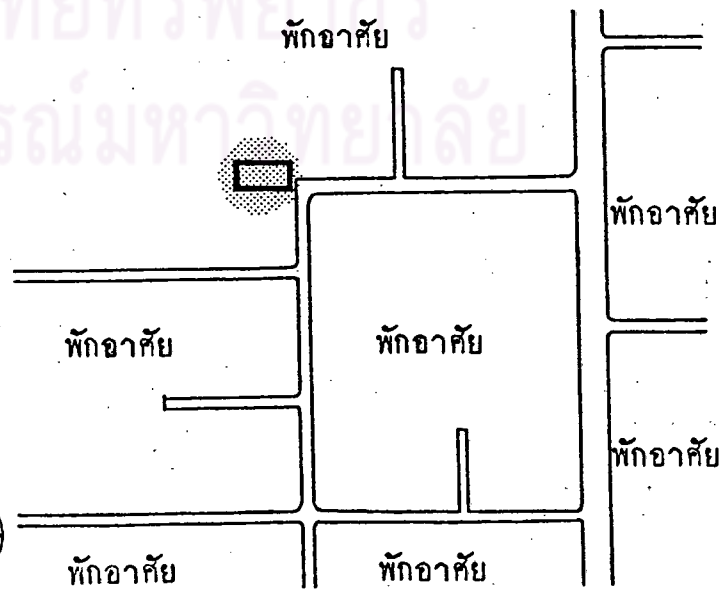
ผังพื้นที่ 1
 มาตราส่วน 1 : 500

ผังพื้นที่ 2
 มาตราส่วน 1 : 500

- สัญลักษณ์
- ส่วนการศึกษา
- A ห้องเรียน
  - B สนามเด็กเล่น
  - C ห้องบุอน
  - D ห้องน้ำ
  - E ห้องแคงทิว
- ส่วนบริหาร
- F ห้องพักรู
  - G ห้องพยาบาล
  - H ห้องรับแขก, พักรอย
- ส่วนบริการ
- I ห้องอาหาร
  - J ห้องครัว
  - K ห้องพักรูโรงเรียน
  - L ที่จอดรถ
  - M ห้องเก็บรองเท้า
  - N เรนกันประสงค
  - O รั้วสวน

ศูนย์วิทยุตำรวจ
 ศาลากลางกรมมหาวิทยาลัย

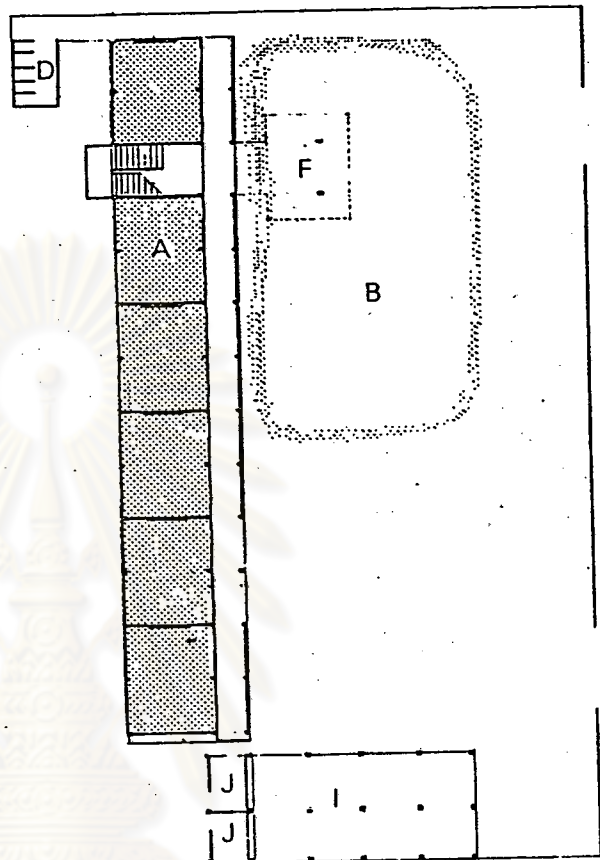
ผังที่ตั้งโรงเรียน
 มาตราส่วน 1 : 7500

18. โรงเรียน ภักดิ์วิทยา

สถานที่ตั้ง ชอยวุฒิปราหมณ์ สุขุมวิท
เขต พระโขนง
ทางถนนใหญ่ ~ 100 ม.

พื้นที่โครงการ	470	ตร.วา
พื้นที่อาคารชั้น 1	700	ตร.ม.
พื้นที่อาคารชั้น 2	—	ตร.ม.
พื้นที่สนามเด็กเล่น	200	ตร.ม.
ขนาดห้องเรียน	6x8	ตร.ม.
จำนวนห้องเรียน	6	ห้อง
จำนวนนักเรียน	210	คน
จำนวนครูผู้สอน	7	คน

ผังพื้นที่ 1

มาตราส่วน 1:500

สัญลักษณ์

ส่วนการศึกษา

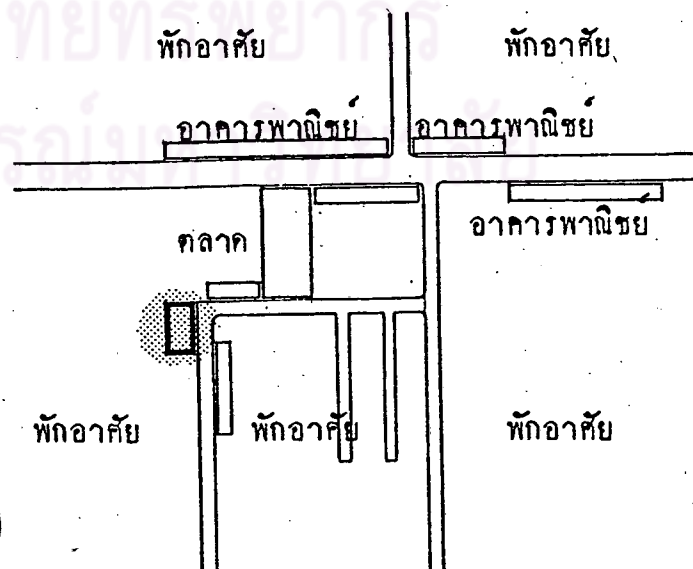
- A ห้องเรียน
- B สนามเด็กเล่น
- C ห้องนอน
- D ห้องน้ำ
- E ห้องแคงคั่ว

ส่วนบริหาร

- F ห้องทักกรู
- G ห้องพยาบาล
- H ห้องรับแขก, ทักคอย

ส่วนบริการ

- I ห้องอาหาร
- J ห้องครัว
- K ห้องพักการโรง
- L ที่จอดรถ
- M ห้องเก็บของ
- N เชนกประสงค์
- O ทัศน

ผังที่ตั้งโรงเรียน

มาตราส่วน 1:7500

โรงเรียนอนุบาลทั้ง 18 โรงเรียน ยังแบ่งออกตามประเภทของแนวการจัด
ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียนอนุบาลได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ประเภทของโรงเรียนอนุบาล ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แบ่ง
โรงเรียนอนุบาลออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ โรงเรียนอนุบาลประเภทความพร้อมและ
โรงเรียนอนุบาลประเภทเร่งเรียน โดยคัดเลือกตัวอย่างในการสำรวจโดยวิธีการสุ่ม
ตัวอย่างมาประเภทละ 9 โรงเรียน รวมทั้ง 2 ประเภทเป็น 18 โรงเรียน

2. ขนาดของโรงเรียนอนุบาล ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แบ่งขนาด
โรงเรียนอนุบาลออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก, ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยแบ่ง
จากประเภทของโรงเรียนอีกครั้งตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงการแบ่งประเภทและขนาดโรงเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างใน
การสำรวจ

ขนาดโรงเรียนอนุบาล	ประเภทโรงเรียนอนุบาล		รวม (โรงเรียน)
	เตรียมความพร้อม	เร่งเรียน	
เล็ก	3	3	6
กลาง	3	3	6
ใหญ่	3	3	6
รวม (โรงเรียน)	9	9	18

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้แบ่งตามประเภทและขนาดโรงเรียนดังนี้

2.1 โรงเรียนอนุบาลประเภทเตรียมความพร้อม

2.1.1 ขนาดเล็กได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเทพสนิท โรงเรียนอนุบาล
ผานิตา, โรงเรียนอนุบาลครุฑहरรรษา

2.1.2 ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลมิตรเด็ก โรงเรียน
อนุบาลศรีเสริมวิทย์ โรงเรียนอนุบาลเข็มทอง

2.1.3 ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลชนานันท์ โรงเรียน
อนุบาลเคหะคลองจั่น โรงเรียนปฐมนิเวศน์

2.2 โรงเรียนอนุบาลประเภทโรงเรียน

2.2.1 ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลนวลทอง โรงเรียนอนุบาลเทพอุปถัมภ์ โรงเรียนอนุบาลวาณีบางเขน

2.2.2 ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนแต่งตั้งวิทยา โรงเรียนอนุบาลใจดี โรงเรียนอนุบาลอโศกวิทย์

2.2.3 ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิม, โรงเรียนอนุบาลสีพื้นอง โรงเรียนภักดีวิทยา

สภาพที่ตั้งโรงเรียน

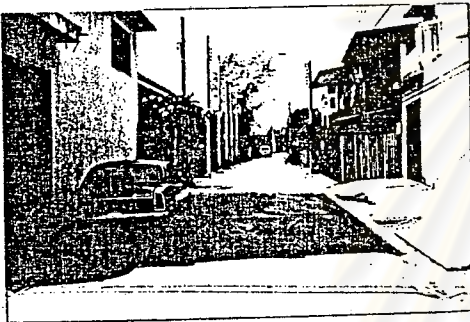
โรงเรียนอนุบาลทั้ง 18 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ย่านพักอาศัยของเขตบางเขน พระโขนง บางกะปิ ในกรุงเทพมหานคร โรงเรียนทั้งหมดตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนพักอาศัยที่เป็นทั้งบ้านจัดสรร และบ้านพักอาศัยทั่วไป บรรยากาศของชุมชนเงียบสงบ ไม่แออัด อยู่ห่างไกลจากโรงงาน ตลาดสด การเข้าถึงโรงเรียนสะดวก ภัยทางรถยนต์ส่วนตัว การเดินทางเข้าสู่โรงเรียนมีความสะดวกเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ติดถนนใหญ่และลึกเข้าไปในซอยประมาณ 300 เมตร ซึ่งโรงเรียนทั้งหมด 18 โรงเรียน มีที่ตั้งในในสถานที่ติดถนนใหญ่จนถึงลึกสุดจากถนนใหญ่ประมาณ 600 เมตร

สำหรับโรงเรียนที่ติดถนนใหญ่มาก ๆ จะมีปัญหาค้าคนมลภาวะจากการจราจรบนถนน เรือง เสียง, ฝุ่น ควัน มีอยู่ 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลอโศกวิทย์ และโรงเรียนอนุบาลชนานันท์ ส่วนโรงเรียนที่อยู่ลึกเข้าไปในซอยมากเกินไปก็จะมีปัญหาค้าคนการเข้าถึงภัยทางเท้า ทำให้ความสะดวกสบายลดน้อยลง แต่ก็ปราศจากมลภาวะจากการจราจรบนถนนใหญ่

ภาพที่ 3.2 แสดงสภาพแวดล้อมบริเวณหน้าโรงเรียนอนุบาล

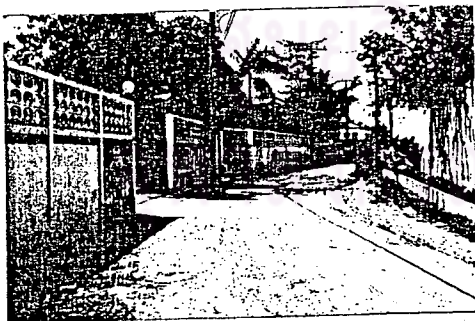
โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ติดถนนใหญ่ มีลักษณะของการจราจรที่คับคั่ง ประกอบไปด้วยมลภาวะ เสียง, ฝุ่น, กลิ่น จากการจราจร

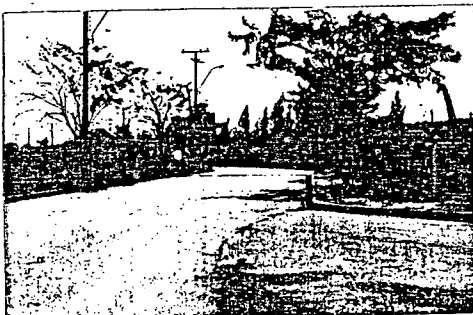
โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในถนนซอย ห่างจากถนนใหญ่พอสมควร จะมีบรรยากาศเงียบสงบ ปราศจากมลภาวะ เสียง, ฝุ่น, กลิ่น จากถนนใหญ่

โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ในถนนซอย ที่อยู่บริเวณบ้านพักอาศัย ห่างจากถนนใหญ่พอสมควร จะมีบรรยากาศเงียบสงบ ประกอบด้วยต้นไม้ริมทางเดินให้ความร่มรื่นในการเข้าสู่โรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ภายในถนนซอย ห่างจากถนนใหญ่มาก แต่ยังมีอยู่ในย่านบ้านพักอาศัย จะมีบรรยากาศเงียบสงบ ประกอบด้วยต้นไม้บริเวณสองข้างทางให้ความร่มรื่นในการเข้าสู่โรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลที่อยู่ภายในถนนซอย ห่างจากถนนใหญ่ แต่อยู่หน้าทางเข้าของหมู่บ้านจัดสรร มีบรรยากาศเงียบสงบ และทำให้การเข้าสู่โรงเรียนสะดวกในการไปมาวัยสังเด็ก

สภาพภายในบริเวณโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลที่จัดตั้งขึ้น มีทั้งอาคารเรียนที่สร้างขึ้นใหม่มาเพื่อการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล และอาคารเรียนที่ดัดแปลงมาจากอาคารเดิม ซึ่งสภาพภายในบริเวณก็ถูกดัดแปลงให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนในระดับอนุบาล ซึ่งส่วนใหญ่พยายามจัดสภาพภายในบริเวณด้วยบรรยากาศที่สดใส สดชื่น มีการปลูกต้นไม้ภายใน ดัดแปลงพื้นที่บางส่วนให้เหมาะสมกับการจัดสนามเด็กเล่น และการจัดห้องเรียน เพื่อให้เด็ก ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม

ลักษณะอาคารเรียน อาคารโรงเรียนอนุบาลที่สำรวจไ้จะสูงไม่เกิน 2 ชั้น จากอาคารที่ศึกษา 18 โรงเรียน พบว่า เป็นอาคารชั้นเดียว 11 โรงเรียน และอาคาร 2 ชั้น 7 โรงเรียน ลักษณะการจัดกลุ่มห้องเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การจัดแบบแถว ได้แก่ อาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นแนวยาว
2. การจัดแบบกลุ่ม ได้แก่ อาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นห้อง ๆ ไม่เหมือน

ลักษณะการจัดโดยจำเพาะในรูปแบบใด การจัดขึ้นอยู่กับลักษณะอาคารหรือลักษณะรูปที่ดินเป็นส่วนใหญ่

3. การจัดแบบวงล้อม ได้แก่ อาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นวงล้อมรอบที่ว่างที่อยู่ตอนกลาง โดยที่ว่างที่อยู่ตอนกลางนั้นอาจใช้เป็นสนามเด็กเล่นหรือจัดเป็นส่วนพักผ่อน

จะเห็นว่าลักษณะการจัดห้องเรียนแบบแถวจะมีมากที่สุด (11 โรงเรียน)

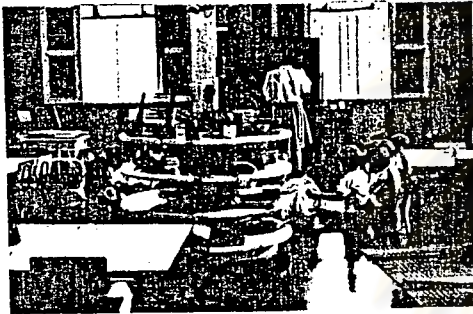
รองลงมาคือแบบกลุ่ม (6 โรงเรียน) ส่วนการจัดแบบวงล้อมนั้นมีน้อยมาก (2 โรงเรียน)

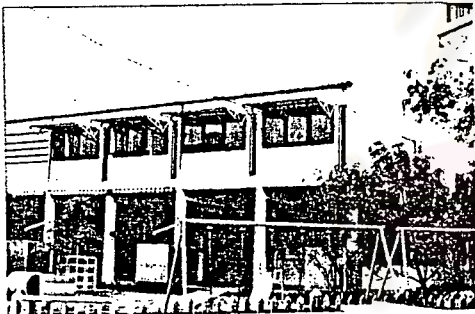
ภาพที่ 3.3 แสดงสภาพอาคารเก่าที่มาดักแปลง และสภาพอาคารสร้างใหม่

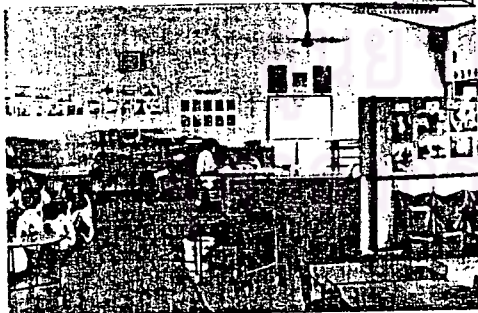
ลักษณะอาคารดักแปลง ที่ดักแปลงมาจากอาคารหักอาศัย มีบรรยากาศที่ร่มรื่นให้ความอบอุ่นแก่เด็ก

ลักษณะภายในห้องเรียน ที่ดักแปลงมาจากอาคารหักอาศัย มีบรรยากาศที่เป็นบ้านอยู่แล้วโดยสร้างมุมกิจกรรมต่าง เช่น มุมบล็อก เพิ่มเติม และมีพื้นที่ว่างพอสมควรแก่การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

ลักษณะอาคารสร้างใหม่ 2 ชั้น ในพื้นที่ๆ จากที่จริงมีสนามเด็กเล่นบางส่วนอยู่ภายใต้อาคารเรียน

ลักษณะภายในอาคารสร้างใหม่ ภายในเน้นพื้นที่การจัดแบบมีโต๊ะเก้าอี้ และพื้นที่โล่งสำหรับเล่นกิจกรรมหลายๆ รูปแบบ ลักษณะผนังระหว่างห้องเรียนเป็นผนังเบาสามารถขยับขยายได้

ลักษณะอาคารสร้างใหม่ชั้นเดียว มีการจัดห้องเรียนเป็นพื้นที่เฉพาะแต่ละกลุ่มของอาคาร มีห้องนอนและห้องน้ำเป็นกลุ่ม ติดต่อกันได้สะดวก

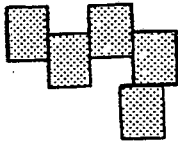
ลักษณะการจัดกลุ่มห้องเรียนที่พบจากการสำรวจมี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การจัดแบบแถว คืออาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นแถวยาว ใ้แก่

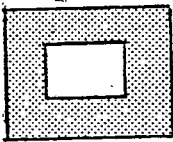
- โรงเรียนอนุบาลเทพสนิท
- โรงเรียนอนุบาลศรีเสริมวิทย์
- โรงเรียนอนุบาลวานิชบางเขน
- โรงเรียนอนุบาลใจดี
- โรงเรียนอนุบาลศรเฉลิม
- โรงเรียนอนุบาลยานิตา
- โรงเรียนอนุบาลเข้มทอง
- โรงเรียนแท่งตั้งวิทยา
- โรงเรียนอโศกวิทย
- โรงเรียนภักดีวิทยา

2. การจัดแบบกลุ่ม คืออาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นห้อง ๆ ไม่เหมือนลักษณะการจัดโดยจำเพาะในรูปแบบใด การจัดขึ้นอยู่กับลักษณะอาคารหรือลักษณะรูปที่ดินเป็นส่วนใหญ่ ใ้แก่

- โรงเรียนอนุบาลครุฑพฤษา
- โรงเรียนอนุบาลมิตรเด็ก
- โรงเรียนอนุบาลชนานันท์
- โรงเรียนเทพอุปถัมภ์
- โรงเรียนอนุบาลสีพื้นอง
- โรงเรียนอนุบาลนวลทอง

3. การจัดแบบวงล้อม คืออาคารเรียนที่จัดวางห้องเรียนเป็นวงล้อมรอบที่ว่างที่อยู่ตอนกลาง โดยที่ว่างที่อยู่ตอนกลางนั้นอาจใช้เป็นสนามเด็กเล่นหรือจัดเป็นสวนพักผ่อน ใ้แก่

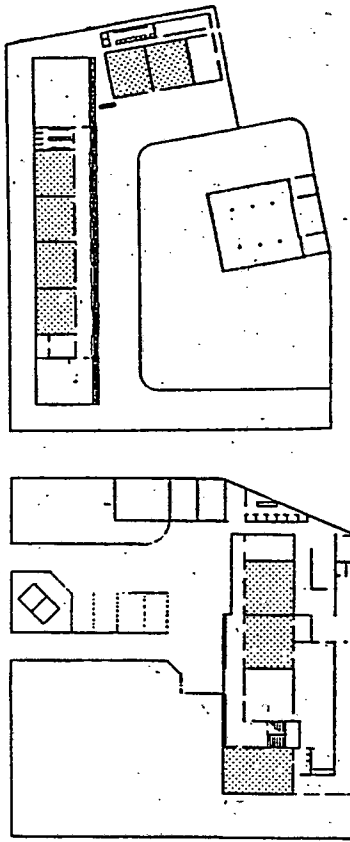

- โรงเรียนอนุบาลเคหะคลองจั่น
- โรงเรียนปรุมนิเวศน์

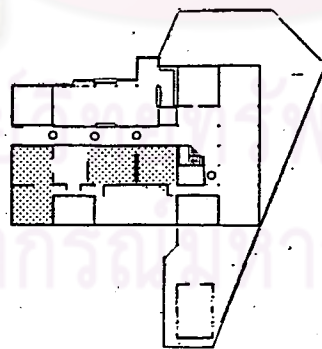
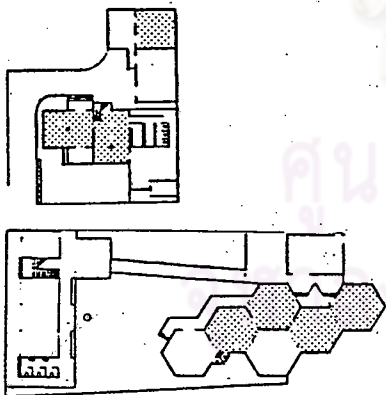
ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

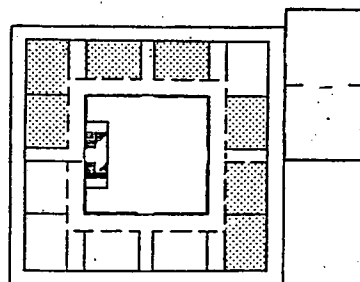
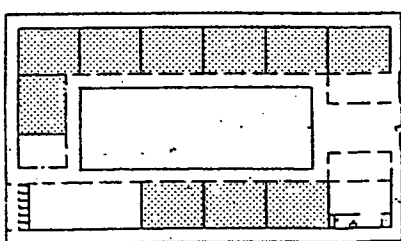
ภาพที่ 3.4 แสดงตัวอย่างผังห้องเรียนที่จัด แบบแถว, แบบกลุ่ม, แบบวงล้อม

การจัดห้องเรียนแบบแถว

การจัดห้องเรียนแบบกลุ่ม

การจัดห้องเรียนแบบวงล้อม

ตารางที่ 3.3 แสดงการจัดกลุ่มห้องเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน

การจัดกลุ่มห้องเรียน	เล็ก		กลาง		ใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบแถว	3	50.0	5	83.3	2	33.3	10	55.6
แบบกลุ่ม	3	50.0	1	16.7	2	33.3	6	33.3
แบบวงกลม	0	0.0	0	0.0	2	33.3	2	11.1
รวม	6	33.3	6	33.3	6	33.3	18	100.0

อาจกล่าวได้ว่า การจัดกลุ่มอาคารเรียนส่วนใหญ่จะจัดอาคารที่มีอาคารเป็นแถว และลักษณะเป็นกลุ่ม ๆ ส่วนใหญ่

สภาพภายในบริเวณโรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่จะพยายามจัดสภาพภายในบริเวณค้วบบรรยากาศที่สดใส สดชื่น มีการปลูกต้นไม้ภายในเพื่อบรรยากาศที่ร่มรื่นน่าอยู่ และเพื่อให้เด็ก ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว แม้บางโรงเรียนจะมีระดับชั้นเรียนระดับอื่นรวมอยู่ด้วย ก็มีการแบ่งบริเวณอย่างเป็นสัดส่วนสำหรับเด็กอนุบาลขนาดพื้นที่ดิน มีทั้งขนาดเล็ก 148 ตร.ม. จนถึงขนาดใหญ่ 4,218 ตร.ม. และขนาดพื้นที่สนามเด็กเล่นตั้งแต่ขนาด 30 ตร.ม. จนถึงขนาด 1,623 ตร.ม.

ลักษณะทางกายภาพของสนามเด็กเล่น

โดยสภาพทั่ว ๆ ไปใช้พื้นที่โล่งส่วนใดส่วนหนึ่งของบริเวณโรงเรียนจัดเป็นสนามเด็กเล่น ซึ่งครูสามารถดูแลได้ทั่วถึง มีรั้วรอบขอบชิด และสูงพอที่จะกันมิให้เด็กปีนออกไป ภายในบริเวณนี้มีทั้งบริเวณที่มีการปลูกต้นไม้ให้ร่มเงากับบริเวณที่ให้เด็กได้รับแสงแดด พื้นสนามเป็นทั้งสนามหญ้า และที่เป็นพื้นดินปรับเรียบไม่เป็นพื้นที่ขรุขระ เพราะเด็กอาจได้รับอันตรายจากการหกล้ม จากการสำรวจสภาพทั่วไปของสนามเด็กเล่นอยู่ในเกณฑ์ดี มีเพียง 3 โรงเรียนที่ยังมีลักษณะการจัดสนามเด็กเล่นที่มีการจัดไม่เรียบร้อยคือ โรงเรียนแคว่งต้งวิทยา มีสนามที่ไม่มีการปรับพื้นสำหรับการเล่นโดยสนามมีน้ำท่วมบางส่วนและมีหญ้าขึ้นรกรุงรัง ส่วนโรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิมและโรงเรียนภักดีวิทยาซึ่งมีสนามและสวนกว้างขวางมากแต่ไม่มีรั้วรอบเฉพาะส่วนที่เป็นสนามเด็กเล่น โดยเฉพาะโรงเรียนภักดีวิทยาจึงมีการจัดสนามที่เล็กมาก

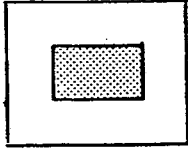
จากการสำรวจพบว่า สนามเด็กเล่นมีขนาดเฉลี่ยร้อยละ 26.15 ของพื้นที่ดิน ซึ่งน้อยกว่ามาตรฐานกำหนด (หนึ่งในสามของที่ดิน) เล็กน้อย โดยโรงเรียนอนุบาลเข้มทองมีขนาดพื้นที่สนามเด็กเล่นมากที่สุดร้อยละ 47.7 ของพื้นที่ดิน โรงเรียน ภักดีวิทยา มีขนาดพื้นที่สนามเด็กเล่นน้อยที่สุดร้อยละ 10.68 ของพื้นที่ดิน

เมื่อแบ่งโรงเรียนอนุบาลตามแนวประสงค์จะพบว่า สนามเด็กเล่นของโรงเรียนอนุบาลทั้ง 2 ประเภทมี อัตราส่วนของพื้นที่สนามเด็กเล่นใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนอนุบาลประเภทเตรียมความพร้อม มีขนาดสนามเด็กเล่นร้อยละ 25.6 ของพื้นที่ดิน โรงเรียนอนุบาลประเภทเร่งเรียนมีขนาดสนามเด็กเล่นร้อยละ 26.7 ของพื้นที่ดิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

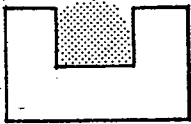
ลักษณะของสนามเด็กเล่นที่พบจากการสำรวจ แบ่งเป็น 4 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

1. แบบปิดล้อม (Enclosed Space) คือ สนามเด็กเล่นที่ล้อมรอบไปด้วยอาคารเรียน หรืออาคารส่วนอื่น ซึ่งจะให้ความรู้สึกโอบล้อมปลอดภัย และสามารถควบคุมการเล่นของเด็กอย่างทั่วถึงได้แก่

- โรงเรียนอนุบาลเคหะคลองจั่น
- โรงเรียนอนุบาลสีพื้อง
- โรงเรียนอนุบาลเทพสนิท

2. แบบกึ่งเปิด (Semi Enclosed Space) คือ สนามเด็กเล่นที่มีอาคารเรียนหรืออาคารส่วนอื่นล้อมรอบเพียง 3 ด้านเท่านั้น ซึ่งจะให้ความรู้สึกโอบล้อมและเปิดให้เห็นสภาพแวดล้อมภายนอกได้บางส่วน สามารถควบคุมการเล่นของเด็กได้พอสมควร ได้แก่

- โรงเรียนอนุบาลครุฑพระราชา
- โรงเรียนอนุบาลชนานันท์

3. แบบเปิด (Open Space) คือ สนามเด็กเล่นที่มีอาคารเรียนหรืออาคารส่วนอื่นปิดรอบเพียง 2 ด้านเท่านั้น ซึ่งจะให้ความรู้สึกเปิดโล่งดูสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นส่วนใหญ่ การควบคุมดูแลเด็กจากตัวอาคารจะมีน้อยลง ได้แก่

- โรงเรียนอนุบาลมิตรเด็ก
- โรงเรียนอนุบาลเข้มทอง
- โรงเรียนอนุบาลนวลทอง
- โรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิม
- โรงเรียนอนุบาลมานิตา

4. แบบทั่วไป (Others) คือ สนามเด็กเล่นที่มีลักษณะเป็นกลุ่มก้อน มีคาน ๆ หนึ่งอยู่ติดอาคารเรียน จะให้ความรู้สึกเปิดโล่งมากเหมือนไม่มีอะไรปิดล้อม ถ้าไม่มีรั้วล้อม ประสิทธิภาพการควบคุมดูแลเด็กอาจน้อยลง ได้แก่

- โรงเรียนอนุบาลศรีเสริมวิทย์
- โรงเรียนปฐมนิเวศน์
- โรงเรียนเทพอุปถัมภ์
- โรงเรียนอนุบาลวาณิชบางเขน
- โรงเรียนแท่งตั้งวิทยา
- โรงเรียนอนุบาลใจดี
- โรงเรียนอัสควิทย์
- โรงเรียนภักดีวิทยา

ตารางที่ 3.4 แสดงขนาดพื้นที่โรงเรียน, ขนาดสนามเด็กเล่น, อัตราส่วนพื้นที่โรงเรียนต่อเด็ก 1 คน, อัตราส่วนพื้นที่สนามเด็กเล่นต่อเด็ก 1 คน

รายชื่อโรงเรียน	พื้นที่ดิน (ตร.ม.)	อัตราส่วนพื้นที่โรงเรียน		อัตราส่วนพื้นที่สนามต่อคน	
		(ตร.ม./คน)	$\bar{x}$	(ตร.ม./คน)	$\bar{x}$
เล็ก	1. เทพอุบลรักษ์	148	2.79	0.83	
	2. อ. นวลทอง	390	7.80	2.40	
	3. อ. วาณิชบางเขน	672	33.60	13.00	
	4. อ. มิตรเด็ก	750	15.31	0.61	$\bar{x}=4.64$
	5. อ. เทพสนิท	800	21.05	4.74	
	6. อ. ฉานิตา	880	19.13	6.30	
กลาง	7. แดงตั้งวิทยา	1,029	7.06	1.60	
	8. อ. สีพี่น้อง	1,150	7.47	1.56	
	9. อ. เข็มทอง	1,321	13.91	6.63	
	10. อโศกวิทย์	1,354	12.20	2.43	$\bar{x}=2.50$
	11. อ. ชนานันท์	1,404	4.62	1.51	
	12. ปฐมนิเวศน์	1,600	8.25	1.23	
ใหญ่	13. อ. ศรีเสริมวิทย์	1,680	13.77	4.43	
	14. ภัคดีวิทยา	1,872	8.91	0.95	
	15. ครูมหารมษา	1,950	36.79	6.08	$\bar{x}=4.72$
	16. อ. เคหะคลองจั่น	2,030	5.87	1.14	
	17. อ. ใจดี	2,030	24.48	6.14	
	18. อ. นัทรเฉลิม	4,218	23.43	9.02	

ลักษณะห้องเรียน

สำหรับห้องเรียนส่วนใหญ่จะมีขนาดอย่างน้อย 35 ตร.ม. ตามมาตราขั้นต่ำที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพดานสูงตั้งแต่ 2.5 เมตร จนถึง 4.0 เมตร หน้าต่างห้องเรียนส่วนใหญ่มีมากพอที่ช่วยให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ระวังความสูงของขอบ (ล่าง) หน้าต่างอยู่ในระดับที่ปลอดภัย เด็กปีนป่ายไม่ได้ แม้มีบางโรงเรียนที่หน้าต่างยาวถึงพื้น แต่ก็ เป็นเพียงจุดเล็กที่เพิ่มเติมจากหน้าต่างปกติเท่านั้น และก็มีลูกกรงกั้นกันการปีนป่าย ประตูห้องเรียนส่วนใหญ่มี 2 ประตู สามารถออกไปสู่สนามเด็กเล่นได้สะดวก และมีห้องน้ายู่ไกลเคียง แม้บางโรงเรียนจะมีห้องน้ำคอกห้องเรียนก็ตาม แต่ก็มีโรงเรียนส่วนน้อยที่มีห้องน้ายู่ไกลห้องเรียนจนเกินไป ฉะนั้นห้องเรียนทาสีสวยงามเย็นตา มีการติดรูปภาพประกอบภายในห้องเรียน บางแห่งจัดให้มีมุมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมคณิตศาสตร์ ซึ่งการจัดมุมต่าง ๆ นี้ช่วยให้ห้องเรียนมีความอบอุ่น คลาย ๆ อยู่ภายในบ้าน ลักษณะห้องเรียนที่พอมิรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม ขนาด 5 x 7 ตร.ม. , 6 x 6 ตร.ม. , 6 x 8 ตร.ม. และ 7 x 9 ตร.ม. มีเพียง 2 ห้องเรียนเท่านั้นที่มีลักษณะเป็น 6 เหลี่ยม คือ โรงเรียนอนุบาลสี่พี่น้อง ซึ่งวัดขนาดได้ประมาณ 6 x 6 ตร.ม.

ขนาดห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 123 ห้อง แบ่งออกเป็นประเภทเตรียมความพร้อม 66 ห้อง ประเภทเร่งเรียน 57 ห้อง พบว่า ประเภทเตรียมความพร้อม มีขนาดห้องเรียนจากมากมาน้อยในห้องขนาด 7 x 9 ตร.ม. (26 ห้อง), 6 x 8 ตร.ม. (18 ห้อง), 6 x 6 ตร.ม. (12 ห้อง) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดขนาด 5 x 7 ตร.ม. (10 ห้อง ร้อยละ 15.2 ของประเภทเตรียมความพร้อม) ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีขนาดเล็กที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนประเภทเร่งเรียน จะเห็นความแตกต่างได้ชัดเจน ระหว่างจำนวนห้องแต่ละขนาด คือ โรงเรียนประเภทเร่งเรียนมีขนาดห้องเรียนจากมากมาน้อยในห้องขนาด 5 x 7 ตร.ม. (20 ห้อง ร้อยละ 35.1 ของประเภทเร่งเรียน) ซึ่งเป็นห้องขนาดเล็กที่สุดแต่กลับมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือขนาด 6 x 8 ตร.ม. (12 ห้อง), 7 x 9 ตร.ม. (14 ห้อง), 6 x 6 ตร.ม. (4 ห้อง)

ลักษณะทางกายภาพของครุภัณฑ์ในห้องเรียน

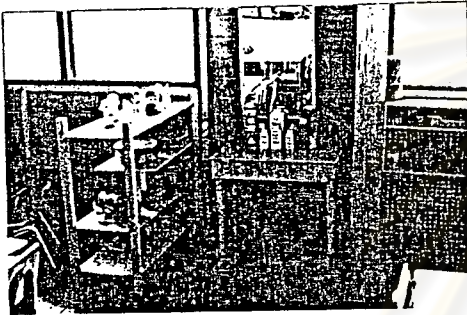
จากการสำรวจพบว่า ครุภัณฑ์เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในห้องเรียนเป็นเครื่องใช้ที่สามารถโยกย้ายได้ง่าย สะดวกสบาย มีขนาดที่เหมาะสมกับตัวเด็ก โตะสำหรับเด็ก

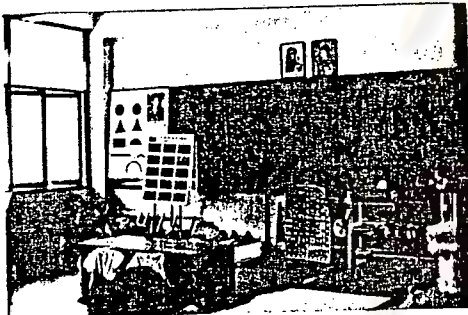
ภาพที่ 3.5 แสดงลักษณะภายในห้องเรียน

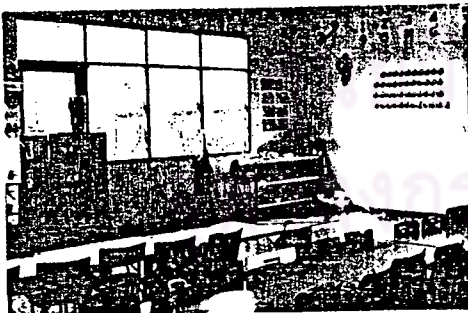
ลักษณะการจัดห้องเรียนที่มีเพียง ชุดโต๊ะ-เก้าอี้ ของนักเรียนและของครูผู้สอน ซึ่งมีลักษณะการจัดเป็นห้องเรียนประถมศึกษาทั่วไป

ลักษณะการจัดมุมกิจกรรมในชุมชนบ้าน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศที่เป็นกันเอง ความคุ้นเคยกับเด็ก และช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพและจินตนาการแก่เด็ก

ลักษณะการจัดมุมกิจกรรมในชุมชนบล็อก และอุปกรณ์ เครื่องเล่น ตุ๊กตาที่ช่วยเสริมสร้างให้มีการพัฒนาการด้านสมอง และพัฒนาการฝึกการใช้มือ

ลักษณะการจัดมุมกิจกรรมในชุมชนหนังสือ และมุมบล็อกที่ช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาการด้านสมอง การรักการอ่านหนังสือ และฝึกทักษะในต่าง ๆ

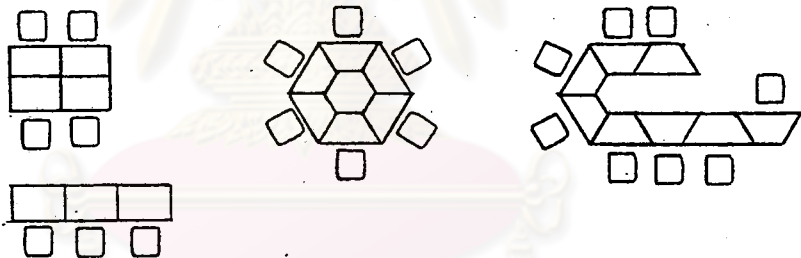

ลักษณะการจัดมุมห้องที่เป็นที่เก็บที่นอน และที่เก็บของใช้ส่วนตัวของเด็ก ซึ่งมีการจัดภายในห้องเรียนเป็นห้องนอนได้อีกด้วย

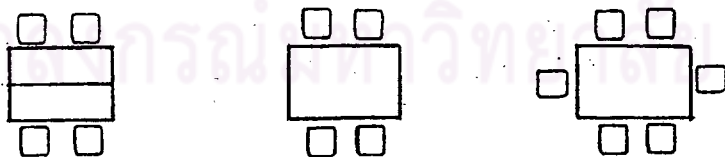
มีขนาดโต๊ะสัดส่วนกับตัวเด็ก คือสูงประมาณ 33-38 ซม. ขนาดเล็กและเบา มีวัสดุที่ใช้ทำ 2 ประเภทใหญ่ คือ เป็นไม้จริงล้วน ๆ และโครงเหล็กโปร่งบุไม้อัด สามารถจัดและเปลี่ยนรูปแบบได้ตามต้องการ เก้าอี้สำหรับเด็กเล็กมีขนาดพอเหมาะและเบาเช่นกัน เด็กสามารถยกได้โดยไม่มีเสียงรบกวนคนอื่น มีพนักอิง ตัวเก้าอี้สูงประมาณ 23 ซม. การจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ สามารถจัดได้สะดวก ซึ่งโรงเรียนอนุบาลแต่ละประเภทจะมีการจัดที่แตกต่างกันโดยโรงเรียนอนุบาลประเภทเตรียมความพร้อมจะมีลักษณะการจัดในลักษณะกิจกรรมรวมเป็นส่วนใหญ่ คือจัดเป็นกลุ่ม ๆ จำนวนกลุ่มละ 4 คนบ้าง 5 คนบ้าง หรือ 15 คนบ้าง แต่โรงเรียนอนุบาลประเภทเร่งเรียนส่วนใหญ่จะจัดในลักษณะของแถวเรียงหน้ากระดาน เป็นส่วนใหญ่

ลักษณะครุภัณฑ์ที่สำรวจ พบว่ามี 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

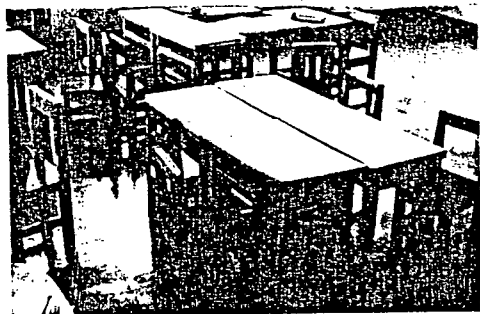
1. ชุดโต๊ะเดี่ยว คือ ชุดโต๊ะเรียนที่จัดนั่งได้เพียงคนเดียว สามารถยกเคลื่อนที่ได้สะดวก ปรกติจะมีขนาดสี่เหลี่ยมผืนผ้า 35×70 ซม. หรือเป็นสี่เหลี่ยมคางหมูสามารถจัดได้หลายรูปแบบ

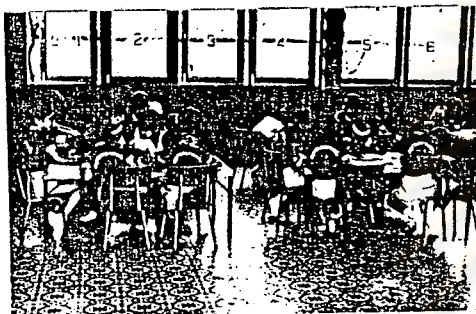
2. ชุดโต๊ะหมู่ คือ ชุดโต๊ะเรียนที่จัดนั่งตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ปรกติจะสามารถจัดนั่งประมาณ 4-6 คน มีขนาดสี่เหลี่ยมผืนผ้าประมาณ 35×140 ซม. หรือ ขนาด 70×140 ซม. ลักษณะการจัดเป็นกิจกรรมรวมส่วนมาก

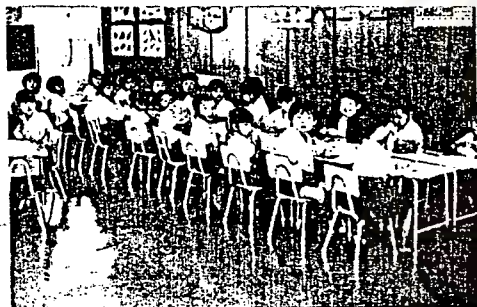
ภาพที่ 3.6 แสดงลักษณะครุภัณฑ์และลักษณะการจัดกลุ่ม

ลักษณะซุกโต๊ะ-เก้าอี้ ที่เป็นไม้จริงทั้งหมด โดยมีขนาดที่พอเหมาะ
กับสัดส่วนเด็กอนุบาล จัดในลักษณะกลุ่ม 4 คน

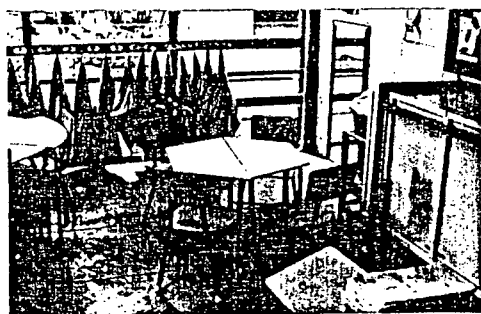
ลักษณะซุกโต๊ะ-เก้าอี้ ที่เป็นโครงเหล็กบุไม้อัด มีน้ำหนักเบาและ
ขนาดที่พอเหมาะกับสัดส่วนเด็กอนุบาล จัดในลักษณะกลุ่ม 5-6 คน

ลักษณะซุกโต๊ะ-เก้าอี้ ที่เป็นโครงเหล็กบุไม้อัด มีน้ำหนักเบาและ
ขนาดที่พอเหมาะกับสัดส่วนเด็กอนุบาล จัดในลักษณะกลุ่ม 20 คน

ลักษณะซุกโต๊ะ-เก้าอี้ ที่เป็นโครงเหล็กบุไม้อัด มีน้ำหนักเบาและ
ขนาดที่พอเหมาะกับสัดส่วนเด็กอนุบาล ลักษณะรูปทรงที่จำกัดเป็น
ลักษณะเฉพาะ แยกเป็นจุดนั่งคนเดียวได้ ในภาพจัดในลักษณะ
กลุ่ม 5-7 คน

ลักษณะซุกโต๊ะ-เก้าอี้ ที่เป็นโครงเหล็กบุไม้อัด มีน้ำหนักเบาและ
ขนาดที่พอเหมาะกับสัดส่วนเด็กอนุบาล ลักษณะรูปทรงที่จำกัดกลุ่มหลาย
รูปแบบ ในภาพจัดในลักษณะกลุ่ม 2-4 คน

ลักษณะทางกายภาพของเครื่องเล่นสนาม

จากการสำรวจเครื่องเล่นสนามของโรงเรียนอนุบาลทั้งหมดสามารถแยกเครื่องเล่นสนาม ออกเป็น 7 ประเภทใหญ่คือ

1. ชิงช้า เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลินแก่เด็ก ซึ่งมีทั้งชิงช้าแกว่งแบบเดี่ยว และชิงช้าแกว่งแบบนั่งได้ 4-6 คน
2. เครื่องปีนป่าย เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลิน และเป็นอุปกรณ์เครื่องเล่นที่ฝึกทั้งกล้ามเนื้อ และทักษะการทรงตัวแก่เด็ก
3. เครื่องลอค เป็นเครื่องสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลิน และเป็นอุปกรณ์ที่ฝึกการเคลื่อนไหว และกล้ามเนื้อแก่เด็ก¹
4. บ่อทราย เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลิน และเสริมสร้างจินตนาการแก่เด็ก ซึ่งมีทั้งแบบเป็นกะบะทราย และบ่อทราย
5. ที่ลื่น เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลินแก่เด็ก
6. ไม้กระคก เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลินแก่เด็ก
7. ม้าโยก เป็นเครื่องเล่นสนามที่ให้ความสนุกเพลิดเพลินแก่เด็ก

ซึ่งจะเห็นได้ว่าอุปกรณ์เครื่องเล่นสนามนอกจากจะให้ความสนุกเพลิดเพลินแก่เด็กแล้ว ยังเป็นอุปกรณ์เครื่องเล่นสนามที่เสริมสร้างกล้ามเนื้อ และทักษะการทรงตัว และสร้างจินตนาการ แก่เด็กอนุบาลในวัย 3-6 ขวบ เป็นอย่างมาก

จากการสำรวจพบว่า เครื่องเล่นสนามของโรงเรียนอนุบาลที่มีมากที่สุด คือ ชิงช้า จากโรงเรียนทั้งหมด 18 โรงเรียน มีเพียง 2 โรงเรียนเท่านั้นที่ชำรุดใช้ไม่ได้ คือ โรงเรียนอนุบาลเทพอุปถัมภ์ และโรงเรียนอนุบาลสีพื้นอง ซึ่งทุกโรงเรียนจะเครื่องเล่นสนามทุกโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีเครื่องเล่นน้อยที่สุดเพียง 1 ชิ้น เท่านั้นคือ โรงเรียนอนุบาลนาถทอง และโรงเรียนແຕ່ງตั้งวิทยา มีเพียงชิงช้า 1 ชิ้น เท่านั้น จากการสำรวจพบว่าโรงเรียนอนุบาลประเภทเตรียมความส่วนใหญ่จะมีปริมาณและคุณภาพของเครื่องเล่นสนามมากกว่าประเภทเร่งเรียน ถึงรายละเอียดในตาราง 3.6

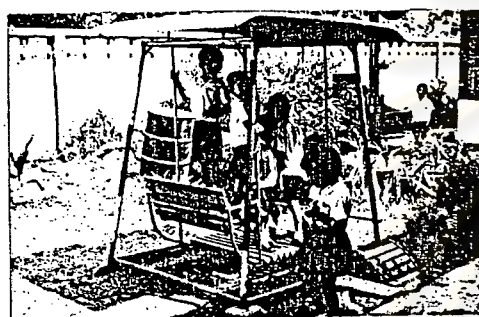
¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. "การจักระบบบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน" กรุงเทพฯ, เอราวิวัฒนาการพิมพ์, 2523 . หน้า 333.

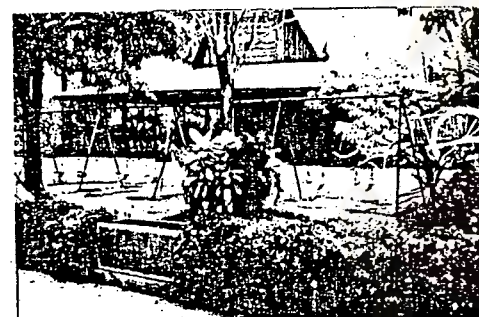
ภาพที่ 3.7 แสดงลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นในรูปแบบต่างๆ

ลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นของโรงเรียนอนุบาลเทพอุบลรัตน์ ซึ่งมีจัดแบบเรียบง่าย มีอุปกรณ์เครื่องเล่นแบบไม้สี และราวชิงช้าชำรุดมาดัดแปลงเป็นราวห้อยโหน ซึ่งไม่พร้อมในการพักผ่อนเด็กเล่น

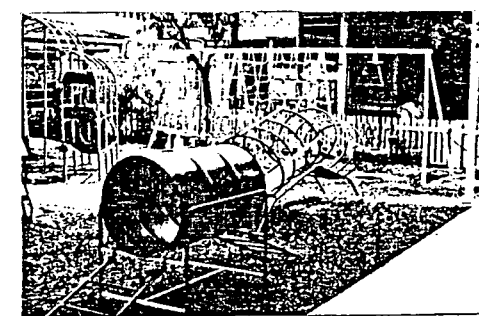
ลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นของโรงเรียนแก่งตั้งวิทยา ซึ่งมีพื้นที่กว้าง มีอุปกรณ์เครื่องเล่นแบบชิงช้าลูกเตี้ยว โดยไม่ได้เน้น การพักผ่อนเด็กเล่น

ลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นของโรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิม ซึ่งมีพื้นที่กว้าง มีอุปกรณ์เครื่องเล่นแบบชิงช้า 10 ชุด และเครื่องเล่นอื่นอีก 2 ชนิด เป็นม้าโยก 7 ชุด, เครื่องปีนป่าย 1 ชุด โดยไม่ได้เน้น การพักผ่อนเด็กเล่น

ลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นของโรงเรียนอนุบาลชนานันท์ ซึ่งมีพื้นที่กว้างโดยการจัดพื้นที่โถงอาคารเป็นสนามเด็กเล่นเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ แม้จะมีเครื่องเล่นสนามเพียงพอยู่แล้ว แต่ก็เน้นลักษณะการจัดกิจกรรมการเล่น และการใช้สนามเด็กเล่น

ลักษณะการพักผ่อนเด็กเล่นของโรงเรียนอนุบาลเทพสนิท ซึ่งมีพื้นที่กว้าง มีอุปกรณ์เครื่องหลายรูปแบบ รวมทั้งเครื่องลอคและเครื่องปีนป่ายห้อยโหนซึ่งฝึกกล้ามเนื้อและทักษะการทรงตัว เป็นการเน้น การพักผ่อนเด็กเล่น

ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนเครื่องเล่นสนามในแต่ละประเภทโรงเรียน

ชนิดของ เครื่องเล่นสนาม	เตรียมความพร้อม		เร่งเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชิงช้า	40	60.6	26	39.4	66	38.2
เครื่องปีนป่าย	14	58.3	10	41.7	24	13.9
เครื่องลอค	12	85.7	2	14.3	14	8.1
บอทราย	8	61.5	5	38.5	13	7.5
ที่เล่น	12	52.2	11	47.8	23	13.3
ไม้กระคก	6	40.0	9	60.0	15	8.7
ม้าโยก	9	50.0	9	50.0	18	10.4
รวม	101	58.4	72	41.6	173	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย